

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

GRADA LIVNA

2023.

Broj: 01-02-07-11-2-2935-7/23

Sarajevo, juli 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	10
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	13
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	16
5.1.	Izrada i donošenje budžeta	16
5.2	Izvještavanje	17
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	17
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	18
6.1.1	Prihodi i primici	18
6.1.1.2	Prihodi od poreza	18
6.1.1.2	Neporezni prihodi	18
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije	20
6.1.1.4	Primici od prodaje stalnih sredstava	21
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	21
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	22
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	24
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	24
6.1.2.4	Kapitalni transferi	29
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	30
6.1.2.6	Izdaci za otplatu dugova	30
6.1.3	Finansijski rezultat.....	30
6.2	BILANS STANJA.....	31
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	31
6.2.1.1	Novčana sredstva	31
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	31
6.2.2	Stalna sredstva	33
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	35
6.2.4	Dugoročne obaveze	36
6.2.5	Popis imovine i obaveza	36
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	37
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	37
8.	JAVNE NABAVKE	38
9.	SUDSKI SPOROVI	41
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	42
V.	PRILOZI	44
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	44
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	44

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Grada Livna (u dalnjem tekstu: Grad)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Grada na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Izdaci za tekuće održavanje manje su iskazani za 514.995 KM jer su izdaci za komunalne usluge Budžetom planirani i iskazani na poziciji subvencija javnim preduzećima, a sredstva za finansiranje budžetskih korisnika nisu iskazana prema vrsti rashoda i izdataka, nego na poziciji drugih tekućih rashoda u iznosu od 1.318.870 KM. Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 5.1 i 6.1.2.3 Izvještaja);
2. Prihodi su više iskazani za najmanje 498.984 KM jer su namjenska sredstva priznata kao prihod, iako nisu utrošena u predviđene namjene, što je za posljedicu imalo više iskazan finansijski rezultat. Također, namjenski prihodi i u ranijim godinama su priznati kao prihod perioda, iako nisu bili utrošeni, zbog čega je i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima više iskazan. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (tačke 6.1.1.2 i 6.1.1.3 Izvještaja);
3. Potraživanja za korištenje hidroakumulacionih objekata u iznosu od najmanje 2.467.373 KM nisu knjigovodstveno evidentirana, a u okviru sumnjivih i spornih potraživanja iskazano je najmanje 463.904 KM potraživanja iz ranijeg perioda za koja nije izvršena procjena naplativosti, zbog čega potraživanja u Bilansu stanja nisu tačno iskazana. Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.1.2 Izvještaja);
4. Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 7.469.038 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima. Stalna sredstava nisu realno iskazana jer u okviru njih nisu iskazana ukupna ulaganja u ceste i nisu evidentirana osnivačka ulaganja, a nije uspostavljena ni knjiga kapitalne imovine. Efekti na finansijske izvještaje ne možemo izmjeriti. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2 Izvještaja).

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primjenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Potraživanja po osnovu komunalne naknade u iznosu od 4.986.697 KM nisu knjigovodstveno evidentirana jer je Odlukom o komunalnoj naknadi utvrđeno da Služba za finansije i trezor zaduženje vrši na osnovu pravosnažnog rješenja, a ona su predmet sudskih sporova (tačka 6.2.1.2 Izvještaja);**
- **Grad ne raspolaže potpunom dokumentacijom o vlasništvu ili posjedu za dio objekata čija je nabavna vrijednost na 31. 12. 2023. godine iskazana u iznosu od 481.352 KM (tačka 6.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Gradonačelnik je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Grada;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Grada Livna za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Grada za 2023. godinu nisu u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Nije uspostavljen trezorski način poslovanja. Budžetski korisnici i dalje imaju otvorene transakcijske račune, jedinstveni račun trezora nije uspostavljen, a javni i vlastiti prihodi budžetskih korisnika ne uplaćuju se na depozitni račun. Također, nije uspostavljena glavna knjiga Trezora posredstvom koje će se evidentirati sve finansijske transakcije. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);
2. Nije uspostavljena jedinica za internu reviziju kao ključni element internog nadzora kojim se osigurava sistematičan pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, kontrolama i procesima upravljanja, što je obaveza shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);
3. Budžetom nisu planirani svi rashodi i izdaci, te prihodi i primici budžetskih korisnika, niti su rashodi i izdaci planirani prema klasifikaciji utvrđenoj Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i iskazani po izvorima finansiranja. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 5.1 Izvještaja);
4. Nije izvršen sveobuhvatan popis imovine i obaveza u zakonski predviđenom roku, jer nije popisano zemljište, građevine, stalna sredstva u obliku prava, sredstva u pripremi i dio novčanih sredstava i obaveza, zbog čega nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.5 Izvještaja);
5. Tenderska dokumentacija u postupcima nabavke izvođenja radova i održavanja cesta nije sadržavala informacije o opremi koju ponuđači trebaju imati u vlasništvu ili na raspolaganju, niti su određene tačne ili okvirne količine predmeta nabavke i rokovi izvođenja radova.

Za radove ugovorene vrijednosti **2.887.260 KM** nisu obrazloženi razlozi prekoračenja rokova izvođenja i nisu aktivirane zaštitne odredbe ugovora.

E-aukcija u postupku nabavke radova izgradnje sekundarne vodovodne mreže održana je 50 dana nakon otvaranja ponude, a izvođač radova nije uveden u posao ugovorene vrijednosti 1.330.207 KM do kraja 2023. godine zbog dužine trajanja postupaka javne nabavke što je za posljedicu imalo povrat primljenih sredstava za ove namjene.

Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Gradsko vijeće još nije donijelo statut Grada, iako je rok za njegovo donošenje, utvrđen Privremenom statutarnom odlukom Grada Livna, bio 9. 9. 2018. godine (tačka 4. Izvještaja);**
- **U određenim slučajevima elektronske evidencije o radnom vremenu nisu usklađene s onima koje vode neposredni rukovodioci, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 6.1.2.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, gradonačelnik je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Grada, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 7. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju statusa zaposlenika koji nije rješenjem raspoređen na radno mjesto sistematizovano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog organa uprave.	4.
2.*	Okončati aktivnosti na odjavi identifikacionih brojeva Vijeća i gradskih službi, te izvršiti izmjene PDV broja u Jedinstvenom registru obveznika poreza na dodanu vrijednost.	4.
3.*	Transakcijske račune budžetskih korisnika zatvoriti i uspostaviti jedinstven račun trezora te osigurati da se javni i vlastiti prihodi budžetskih korisnika uplaćuju na depozitni račun u cilju uspostave trezorskog poslovanja na način propisan Zakonom o trezoru u FBiH.	4.
4.*	Imenovati koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, te donijeti vlastite računovodstvene politike, akt o vlastitim prihodima i druge nedostajuće akte, a postojeće akte uskladiti shodno dobivanju statusa Grada i osigurati njihovu dosljednu primjenu.	4.
5.*	Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
6.	Donijeti i implementirati plan integriteta, te provoditi aktivnosti predviđene Akcijskim planom za borbu protiv korupcije, s ciljem smanjenja rizika od nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	4.
7.*	Poštovati rokove izrade budžeta, rashode i izdatke, kao i prihode, planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom za budžetske korisnike, te sačinjavati operativne planove i planove novčanih tokova u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.1
8.	Trogodišnji plan rada sačinjavati u skladu s Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.	5.1
9.	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i Analizu iskaza sačinjavati u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.
10.*	Namjenske prihode i transfere za posebne namjene priznavati u visini u kojoj su utrošeni, a neutrošeni dio prije izrade godišnjeg obračuna preknjižiti na vremenska razgraničenja, kako je to utvrđeno Zakonom o budžetu u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	6.1.1.3
11.	Vršiti ocjenjivanje državnih službenika i namještenika, a izvještaj o provedenom ocjenjivanju dostavljati Agenciji za državnu službu FBiH, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji.	6.1.2.1
12.	Osigurati da zaposlenici sve dolaske i odlaske s posla prijavljuju na uređaju za evidenciju radnog vremena, te voditi i usklađivati evidencije o prisustvu na poslu na način propisan Pravilnikom o kućnom redu.	6.1.2.1

13*	Preispitati opravdanost isplate naknada zaposlenicima za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti, a obračun i isplatu poreza i doprinosu na naknade zaposlenicima koji su članovi komisija vršiti u skladu sa zakonskim propisima.	6.1.2.2
14.	Inicirati prema Vijeću donošenje programa finansiranja komunalnih djelatnosti u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, a s davaocem komunalnih usluga ugovorima urediti međusobna prava i obaveze.	6.1.2.3
15.*	Kod dodjele tekućih i kapitalnih transfera utvrditi namjenu odobrenih sredstava i obavezu korisnicima da dostavljaju izvještaje o njihovom utrošku, te vršiti nadzor nad namjenskim utroškom u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta i Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2.4
16.*	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH.	6.1.2.5
17.	Izvršiti analizu iskazanog viška prihoda nad rashodima i provesti odgovarajuća korektivna knjiženja s ciljem njegovog realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.	6.1.3
18.*	Javne prihode prikupljati isključivo preko depozitnog računa, a osigurati da se namjenska novčana sredstva sa depozitnog računa prenose i isplaćuju sa namjenskih podračuna.	6.2.1.1
19.*	Rješenja o komunalnoj naknadi izdavati blagovremeno i u periodu na koji se odnose, potraživanja knjigovodstveno evidentirati u momentu nastanka, a za iskazana potraživanja u Bilansu stanja izvršiti analizu i ocjenu naplativosti, i poduzeti daljnje mјere s ciljem njihovog realnog iskazivanja.	6.2.1.2
20.*	Utvrditi stvarno stanje imovine Grada koja je u njegovom vlasništvu i nadležnosti, knjigovodstveno evidentirati svu imovinu, te uspostaviti pomoćnu knjigu kapitalne imovine u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
21.*	Knjigovodstveno evidentirati kratkoročne obaveze Grada u momentu njihovog nastanka, te izvršiti analizu i ocjenu obaveza iz ranijeg perioda s ciljem njihovog realnog iskazivanja.	6.2.3
22.	Izvještaje o stanju vanjskog duga i garancijama dostavljati Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.	6.2.4
23.*	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5
24.*	Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenta u izvještajnom periodu, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.3
25.*	Vršiti procjenu ishoda sporova u toku i shodno procjeni evidentirati uslovna potraživanja i potencijalne obaveze po ovom osnovu u vanbilansnoj evidenciji.	7.

-
- 26.* Tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja, naročito u dijelu tehničkih i količinskih specifikacija, rokova za izvođenje radova, te dokaza o ispunjavanju traženih tehničkih karakteristika, kako je propisano odredbama Zakona o javnim nabavkama. 8.
- 27.* Ocjenu ponuda vršiti blagovremeno i dosljedno u odnosu na zahtjeve utvrđene tenderskom dokumentacijom, osigurati validnost garancije za uredno izvršenje ugovora tokom realizacije ugovora, a ugovorima definisati način obavljanja nadzora nad izvođenjem radova. 8.
- 28.* Izvođače blagovremeno uvoditi u radove, a u slučajevima neopravdanog prekoračenja rokova dosljedno primjenjivati odredbe ugovora. 8.
-

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (20)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Budžet Grada Livna za 2023. godinu;
 - Odluka o izvršenju Budžeta Grada Livna za 2023. godinu;
 - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
 - Privremena statutarna odluka Grada Livna;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH;
 - Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama korisnika budžeta Hercegbosanske županije;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o radu;
 - Odluka o koeficijentima i plaćama dužnosnika Općine Livno;
 - Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata plaće državnih službenika i namještenika u službama za upravu i drugim službama Jedinstvenog općinskog organa uprave općine Livno;
 - Zakon o komunalnim djelatnostima Hercegosanske Županije;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Grad Livno (u dalnjem tekstu: Grad) je jedinica lokalne samouprave u sastavu Hercegbosanske županije uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH² i Zakonom o Gradu Livno. Nadležnosti Grada utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Županije, spomenutim zakonima i Privremenom statutarnom odlukom.³

Grad obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta; donošenje programa i planova razvoja Grada; utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; utvrđivanje i provođenje stambene politike; utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; upravljanje i raspolaganje imovinom; upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; odlučivanje o zaduženju; lokalni javni prevoz; predškolsko i osnovno obrazovanje; kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Javna preduzeća i ustanove kojima je Grad osnivač su: Javno preduzeće „Komunalno“ d.o.o. Livno, Javno preduzeće „Radio-televizija Livno“ d.o.o. Livno, Javno preduzeće „Veterinarska stanica“ d.o.o. Livno, Gradska ljekarna Livno, Narodno sveučilište Livno, Dječji vrtić „Pčelice“ Livno, Osnovna glazbena škola „Franjo S. Vilhar“ Livno, Osnovna škola „Ivan Goran Kovačić“ Livno, Osnovna škola „Fra Lovro Karaula“ Livno, Turistička zajednica Grada Livna i Centar za socijalnu skrb Livno. Suosnivač je: „Radiotelevizije Herceg-Bosne“ d.o.o. Mostar, „Esco Eko energija“ d.o.o. Livno, Javnog preduzeća „Ličistoća“ d.o.o. Livno i Franjevačkog muzeja i galerije Gorica.

Grad je uspostavio Registar budžetskih korisnika shodno Odluci o uspostavi registra budžetskih korisnika Općine Livno.⁴ Prema prezentiranom Registru budžetskih korisnika Grada,⁵ kao budžetski korisnici utvrđeni su: Grad, Općinsko javno pravobranilaštvo u Livnu, Centar za socijalni rad Livno, Dječji vrtić „Pčelice“, Narodno sveučilište, Vatrogasno društvo i Crveni križ Općine Livno.

Organi Grada su: Gradsko vijeće (u dalnjem tekstu: Vijeće) i gradonačelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavnički organ građana i ima 31 vijećnika. Gradonačelnik je izvršni organ Grada, koji ga predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i gradonačelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu s Izbornim zakonom BiH. Predsjedavajući Vijeća nije imenovan nakon što je 16. 11. 2022. godine sa ove funkcije razriješena Hana Milak, a dopredsjednik je Ivan Periša.

Za obavljanje poslova iz nadležnosti odlukom Vijeća⁶ osnovane su gradske službe za upravu (Služba za finansije i trezor, Služba za privredu, inspekcijske poslove, lokalni razvoj i investicije, Služba za građenje, prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove, Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina, Služba za opću upravu i društvene djelatnosti, Služba za civilnu zaštitu i vatrogastvo i Služba za borce i mjesne zajednice), Ured za internu reviziju, Služba za zajedničke poslove i Ured gradonačelnika kao samostalna organizacijska jedinica.

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

³ „Sl. glasnik Općine Livno“, br. 2/18

⁴ „Sl. glasnik Općine Livno“, br. 8/17

⁵ Broj 04-14-3018/17 od 30. 3. 2018. godine

⁶ „Sl. glasnik Općine Livno“, br. 1/15, 4/19 i 10/23

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog gradskog organa uprave Grada sistematizovana su radna mjesta za 121 zaposlenika. Na 31. 12. 2023. godine bilo je 89 zaposlenih (uključujući načelnika čije radno mjesto nije sistematizovano Pravilnikom).

Gradonačelnik je Darko Čondrić, izabran na lokalnim izborima 2020. godine.

Sjedište Grada je u Livnu, na Trgu Branitelja Livna 1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Grada za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2023. do jula 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Grada za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i drugim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Grad je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Registar budžetskih korisnika donesen je 23. 2. 2024. godine u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika.
2.	Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2023. godinu sačinjena je u skladu sa članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju načina popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.
3.	Pribavljeno je mišljenje kantonalnog ministarstva finansija na nacrt Budžeta prije dostavljanja nacrta Vijeću, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.
4.	Uspostavljena je jedna glavna knjiga i sačinjeni su finansijski izvještaji za jedinstveni gradski organ.
5.	Usaglašena su iskazana stanja razgraničenih prihoda po osnovu zakupnina i komunalnih naknada sa kratkoročnim potraživanjima po ovom osnovu.
6.	Stalna sredstva su usaglašena sa izvorima sredstava.
7.	Izvori novčanih sredstava usaglašeni su sa iskazanim dugoročnim obavezama.

Djelimično realizovane preporuke

1.	Grad je poduzeo aktivnosti u vezi sa upisom u registar direktnih poreza, te je glavni identifikacioni broj dodijeljen Gradu kao pravnom licu. Međutim, nisu odjavljeni ranije izdati identifikacioni brojevi za koje nisu ispunjeni uslovi za upis u registar direktnih poreza i nisu okončane aktivnosti kako bi se izdao novi registracijski broj Grada kao obveznika indirektnih poreza.
2.	Svi zaposlenici, osim jednog, na svoja radna mjesta raspoređeni su na osnovu rješenja o postavljenju ili ugovora o radu.
3	Donesena je Odluka o primjeni Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i rezervu u Gradu. Međutim, i dalje nisu donesene računovodstvene politike kojima se uređuju pravila za knjiženje specifičnih događaja (prodaja stalnih sredstava, kratkoročna potraživanja i sl.).
4.	Odlukom Vijeća uspostavljen je Ured za internu reviziju, pravilnikom su sistematizovana radna mjesta koja još uvijek nisu popunjena, zbog čega funkcija interne revizije nije uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
5.	Uspostavljene su evidencije o primljenim i doznačenim transferima, ali smo revizijom utvrdili da je dio primljenih transfera priznat kao prihod, iako nije utrošen.
6.	U odabranom uzorku, prihodi su priznati u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja, ali se pri evidentiranju poslovnih promjena ne primjenjuje dosljedno kontni plan za budžetske korisnike.
7.	Dio sredstava za zaštitu i spašavanje prenesen je na poseban namjenski podračun u skladu sa Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća. Međutim, revizijom smo utvrdili da na podračun nisu prenesena sva uplaćena sredstva u 2023. godini.
8.	Poduzimaju se zakonom propisane mjere u cilju naplate javnih prihoda, ali u određenim slučajevima neblagovremeno.
9.	Prodaja zemljišta, stanova i motornih vozila evidentirana je kao primitak, ali nisu knjigovodstveno evidentirana potraživanja po osnovu kupoprodajnih ugovora niti se prodaja zemljišta evidentira u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i rezervu.
10.	Stalna sredstva su evidentirana u okviru jedne knjige, ali nije uspostavljena pomoćna knjiga stalnih sredstava u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.
11.	Vrši se usaglašavanje obaveza sa dobavljačima, ali nije izvršena njihova analiza prema starosnoj strukturi, s ciljem njihovog realnog iskazivanja.

Nerealizovane preporuke

1.	Okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog načina poslovanja, u skladu sa članom 27. Zakona o rezervi u FBiH.
2.	Donijeti akt o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele, u skladu sa članom 5. Uredbe o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele. ⁷
3.	Donijeti Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika i dužnosnika u Općini, te izvršiti uskladištanje koeficijenata i osnovice za obračun plaća u skladu sa članom 44. i 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

⁷ Iako je Uredba o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele stavljena van snage, Grad je bio u obavezi vlastite prihode utvrditi u skladu sa Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH („Sl. novine FBiH“, br. 104/22)

4.	Rashode i izdatke priznavati u obračunskom periodu na koji se odnose, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.
5.	Internim aktom regulisati visinu naknade članovima komisija.
6.	Isplate naknada članovima komisija koji su zaposlenici vršiti samo ukoliko se poslovi obavljaju van radnog vremena, te zaključiti ugovore o djelu sa vanjskim saradnicima angažovanih u radu komisija imenovanih od strane Općine.
7.	Obračun i uplatu pripadajućih poreza i doprinosa na naknade po osnovu rada zaposlenika u komisijama vršiti u skladu sa odredbama člana 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak i člana 8. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.
8.	Dodjelu sredstava udruženjima građana vršiti na osnovu utvrđenih programa raspodjele i za jasno određene namjene, te uspostaviti nadzor nad utroškom dodijeljenih sredstava korisnicima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
9.	Izvršiti usaglašavanje potraživanja sa kupcima u skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji i članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i analizu starosne strukture i procjenu naplativosti potraživanja.
10.	Izvršiti sveobuhvatan popis stalnih sredstava Grada, te usaglasiti knjigovodstveno stanje sa stvarnim.
11.	Izvršiti detaljan popis ulaganja u stalna sredstva u pripremi i uspostaviti analitičku evidenciju istih sa pojedinačnim stalnim sredstvima i vrijednostima ulaganja, kao i adekvatnu evidenciju garaža u vlasništvu Grada.
12.	Izvršiti usaglašavanje potraživanja i obaveza, te provesti cijelokupan popis imovine i obaveza Općine kako bi se utvrdilo njihovo stvarno stanje u skladu sa članom 26. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
13.	Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu sa članom 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta.
14.	Provodenje postupka i dodjelu ugovora vršiti uz dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama i provedbenim aktima istog.
15.	Unaprijediti sistem praćenja realizacije nabavki u skladu sa zaključenim ugovorima, naročito u dijelu ugovorenih ukupnih vrijednosti i rokova izvršenja ugovora.
16.	U saradnji sa Općinskim pravobraniteljstvom uspostaviti evidenciju o sudskim postupcima koje vodi Općina i koji se vode protiv Općine, kako bi se obaveze i potraživanja po navedenom osnovu iskazali u poslovnim knjigama.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 28 preporuka, od čega je osam novih i 20 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (16 nerealizovanih i 11 djelimično realizovanih).⁸

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljanja prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

⁸ Nerealizovne preporuke pod rednim brojevima 3. i 5. se nisu ponovile u Izvještaju jer su aktima koji su na snazi od januara 2024. godine realizovane, a 11 preporuka iz prethodnog izvještaja je objedinjeno u pet.

U pismu menadžmentu dato je 14 preporuka, od kojih je jedna implementirana do dana sačinjanja izvještaja o finansijskoj reviziji, osam djelimično, a pet preporuka nije implementirano. Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Grad u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁹ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH¹⁰ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Zakon o Gradu Livnu¹¹ donesen je u martu 2017. godine. Članom 9. Zakona utvrđeno je da su vijećnici dužni donijeti Privremenu statutarnu odluku Grada Livna, koja će važiti do donošenja Statuta Grada. Privremena statutarna odluka Grada Livna¹² donesena je 9. 3. 2018. godine i, shodno njenim odredbama, Vijeće je trebalo najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove odluke donijeti Statut. **Gradonačelnik je upućivao inicijative Vijeću u vezi sa donošenjem Statuta, međutim, Vijeće ga nije donijelo do okončanja revizije.**

Grad (čiji su organi uprave Vijeće i gradonačelnik) ima svojstvo pravnog lica i porezno je registrovan u februaru 2023. godine. Shodno ovoj izmjeni, nisu okončane aktivnosti kako bi se izdao novi registracijski broj Grada kao obveznika indirektnih poreza, niti je izvršena odjava postojećih identifikacionih brojeva Vijeća i službi.

U skladu sa odredbama Zakona o trezoru u FBiH,¹³ trezorski način poslovanja sa javnim sredstvima između ostalog podrazumijeva uspostavljanje jedne Glavne knjige trezora koja se vodi isključivo u trezoru, kao i postojanje i funkcionisanje Jedinstvenog računa Trezora (u dalnjem tekstu: JRT). Služba za finansije je nadležna za uspostavu i vođenje sistema Glavne knjige trezora i neophodne sisteme pomoćnih knjiga prema modifikovanom akrualnom principu obračunavanja po kojem se prihodi priznaju kada su mjerljivi i raspoloživi, a rashodi se knjiže u periodu na koji se odnose. Sistem Glavne knjige osigurava evidenciju svih transakcija i poslovnih aktivnosti u skladu sa propisanim kontnim planom i na nivou propisanih klasifikacija. Sve finansijske transakcije koje se odnose na budžet i finansijski plan evidentiraju se posredstvom Glavne knjige trezora.

Prema Registru iz 2018. godine, budžetski korisnici su: Grad Livno, Općinsko javno pravobraniteljstvo, Centar za socijalni rad Livno, Dječji vrtić „Pčelice“, Narodno sveučilište, Vatrogasno društvo i Crveni križ Općine Livno. Registr budžetskih korisnika za 2023. godinu nije objavljen. Odlukom o izvršavanju budžeta Grada za 2023. godinu kao budžetski korisnici su utvrđeni: Gradska vijeće, Jedinstveno gradsko tijelo uprave Grada Livna (gradonačelnik i službe), Općinsko javno pravobraniteljstvo Livno, Narodno sveučilište, Crveni križ, Centar za socijalni rad i Dječji vrtić „Pčelice“.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 32/17

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 2/18

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 3/20 i 60/23

Utvrđili smo da budžetski korisnici definisani registrom budžetskih korisnika i dalje imaju otvorene transakcijske račune, JRT nije uspostavljen, a javni i vlastiti prihodi budžetskih korisnika ne uplaćuju se na depozitni račun, niti je uspostavljena Glavna knjiga Trezora posredstvom koje će se evidentirati sve finansijske transakcije. Shodno utvrđenom, konstatujemo da nije uspostavljeno trezorsko poslovanje u skladu sa odredbama Zakona o trezoru u FBiH.

Revizijom smo utvrđili da za jednog zaposlenika nije doneseno rješenje o rasporedu na radno mjesto, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog organa uprave koji je na snazi.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, gradonačelnik treba imenovati koordinatora iz reda najvišeg rukovodstva u korisniku javnih sredstava. Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu u 2023. godini nije bio imenovan. Imenovan je u 2024. godini, međutim, ne iz reda najvišeg rukovodstva kako je to propisano Zakonom i Pravilnikom.

Upravljanje rizicima je cijelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. **Revizijom smo utvrđili da se ne vrši identifikovanje i kontinuirana procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja, nije uspostavljen registar rizika, niti je donesena strategija upravljanja rizicima.**

U ranijem periodu doneseni su određeni interni akti i procedure. Grad je donio odluku o primjeni Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor. Međutim, pojedini poslovni događaji kao što su prodaja stalnih sredstava, određene vrste kratkoročnih potraživanja i drugi događaji koji zahtijevaju dodatna pravila za knjiženje nisu uređeni vlastitim računovodstvenim politikama. Pravilnik o javnim nabavkama nije bio donesen u 2023. godini iako je odredbama člana 13. Zakona o javnim nabavkama propisano da svaki ugovorni organ u Bosni i Hercegovini donosi interni pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i efikasno vršenje nabavne funkcije unutar ugovornog organa. Nije donesen ni akt kojim se utvrđuju vrste vlastitih javnih prihoda koje Grad ostvaruje, pravni osnov ostvarivanja, namjena i način njihovog trošenja, iako je ta obaveza utvrđena Pravilnikom o vrstama javnih prihoda u FBiH.¹⁴ Dio akata koji je u primjeni i dalje nisu izmijenjeni shodno dobivanju statusa Grada.

Nisu sačinjene mape procesa kojima bi se definisali tokovi procesa, odgovorna lica i identifikovali rizici s mjerama za njihovo smanjenje.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole dostavljen je Ministarstvu finansija Hercegbosanske županije, u skladu s članom 14. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. U Izvještaju su navedene aktivnosti daljeg razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, kao što su održavanje sastanaka, donošenje mape procesa, uključivanje svih službi u proces izrade registra rizika i upravljanja rizicima i drugo.

Grad nije uspostavio trezorski način poslovanja shodno Zakonu o trezoru u FBiH. Za jednog zaposlenika nije doneseno rješenje o postavljanju na radno mjesto utvrđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog gradskog organa uprave. Nisu okončane poduzete aktivnosti na odjavi identifikacionih brojeva Vijeća i gradskih službi, zbog čega još nisu izvršene izmjene PDV broja u Jedinstvenom registru obveznika poreza na dodanu vrijednost. Ne vrši se identifikacija i procjena rizika i nije uspostavljen registar rizika. Nisu sačinjene mape procesa, nisu doneseni akti kojima se uređuju javne nabavke, vlastiti prihodi i računovodstvene politike za specifične događaje, niti su svi postojeći akti usklađeni shodno dobivanju statusa Grada. Dakle, nisu poduzete dovoljne aktivnosti kako bi se uspostavio sistem internih kontrola zasnovan na COSO modelu, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 104/22

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Hercegbosanske županije u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti na utvrđivanju statusa zaposlenika koji nije rješenjem raspoređen na radno mjesto sistematizovano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog organa uprave;*
- *okončati aktivnosti na odjavi identifikacionih brojeva Vijeća i gradskih službi, te izvršiti izmjene PDV broja u Jedinstvenom registru obveznika poreza na dodanu vrijednost;*
- *transakcijske račune budžetskih korisnika zatvoriti i uspostaviti jedinstven račun trezora te osigurati da se javni i vlastiti prihodi budžetskih korisnika uplaćuju se na depozitni račun u cilju uspostave trezorskog poslovanja na način propisan Zakonom o trezoru u FBiH;*
- *imenovati koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, te donijeti vlastite računovodstvene politike, akt o vlastitim prihodima i druge nedostajuće, a postojeće akte uskladiti shodno dobivanju statusa Grada i osigurati njihovu dosljednu primjenu.*

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁵ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹⁶ Grad je u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju.

Izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju i djelokrugu službi za upravu u općinskom tijelu uprave Općine Livno¹⁷ osnovan je Ured za reviziju kao osnovna organizaciona jedinica. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog gradskog tijela uprave Grada od 28. 12. 2023. godine sistematizovana su tri radna mjesta u Uredu za reviziju (šef i dva interna revizora). Na sistematizaciju interne revizije CHJ je dala pozitivno mišljenje. Do okončanja revizije nisu poduzimane aktivnosti na popunjavanju radnih mjesta jedinice za internu reviziju.

Nije uspostavljena jedinica za internu reviziju kao ključni element internog nadzora kojim se osigurava sistematičan pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, kontrolama i procesima upravljanja, što je obaveza shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- *uspostaviti funkcije interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.*

Prevencija korupcije

U oktobru 2023. godine gradonačelnik je usvojio je Akcijski plan Grada za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Hercegbosanske županije za period 2022. – 2024. godine. Ovaj Akcijski plan odobrio je Tim za sprečavanje korupcije Vlade Hercegbosanske županije.

Plan integriteta predstavlja interni dokument koji sadrži skup mjera kojim se sprečavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog ponašanja i korupcije, još uvjek nije donesen.

Preporuka:

- *donijeti i implementirati plan integriteta, te provoditi aktivnosti predviđene Akcijskim planom za borbu protiv korupcije, s ciljem smanjenja rizika od nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.*

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁷ Naziv akta nije izmijenjeni shodno sticanju statusa Grada

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1. Izrada i donošenje budžeta

Budžet Grada Livna za 2023. godinu (u dalnjem tekstu: Budžet) i Odluku o izvršavanju Budžeta Grada Livna¹⁸ za 2023. Vijeće je usvojilo 23. 12. 2022. u iznosu od 17.821.980 KM. Izmjene Budžeta bile su 13. 2. 2023, a izmjene i dopune 4. 12. 2023. godine, nakon čega je Budžet umanjen i usvojen u iznosu od 16.739.345 KM.¹⁹

Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su prihodi od poreza (7.325.700 KM), neporezni prihodi (4.441.154 KM), prenesena sredstva – neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (2.240.111 KM), primljeni tekući transferi (1.932.380 KM) i kapitalni primici (800.000 KM). U okviru rashoda i izdataka planirani su: tekući rashodi (10.615.295 KM), kapitalni izdaci (4.552.000 KM), dozvane nižim potrošačkim jedinicama (1.442.050 KM) i tekuća rezerva (130.000 KM).

Održana je Javna rasprava i Budžet za 2023. godinu usvojen je u zakonom propisanom roku.

Revizijom smo utvrdili da prilikom izrade i donošenja Budžeta nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o budžetima u FBiH:

- Dokument okvirnog budžeta Grada (u dalnjem tekstu: DOB) za period 2023. – 2025. godine, gradonačelnik je usvojio 13. 9. 2022. i on je objavljen na internet-stranici Grada. S obzirom na to da je, prema odredbama Zakona o budžetima u FBiH, rok za usvajanje DOB-a 30. 6. konstatujemo da nije usvojen u Zakonom utvrđenom roku;
- Budžetom za 2023. godinu planirani su prihodi, primici, te rashodi i izdaci Grada. Za ostale budžetske korisnike, prema Registru (Narodno sveučilište, Općinsko javno pravobranilaštvo, Dječji vrtić „Pčelice“, Crveni križ i Centar za socijalni rad) planirana su sredstva samo za dio rashoda i izdataka u okviru pozicije 68000 – Dozvane nižim potrošačkim jedinicama u iznosu od 1.442.050 KM (za plaće i naknade plaća, naknade troškova uposlenih, te naknade za troškove smještaja štićenika itd.). Iako su prethodno navedeni utvrđeni kao budžetski korisnici u Registru budžetskih korisnika i Odluci o izvršavanju Budžeta, oni se i dalje tretiraju samo kao korisnici budžetskih sredstava kojima se sredstva doznačavaju, s obzirom na to da nisu okončane aktivnosti na uspostavljanju trezorskog načina poslovanja. Također, Budžet ne sadrži posebni dio, odnosno plan rashoda i izdataka budžetskih korisnika kako je utvrđeno Zakonom o budžetima, nego su sredstva namijenjena za njihovo finansiranje planirana na poziciji koja nije predviđena Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- Budžetom nisu iskazani rashodi i izdaci po izvorima finansiranja, kako je predviđeno članom 26. Zakona o budžetima u FBiH;
- U postupku izrade Budžeta određeni prihodi, te rashodi i izdaci nisu planirani na propisanim kontima u skladu s Kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (naprimjer: naknada za korištenje hidroakumulacionih objekata evidentirana u okviru naknada i taksi po federalnim propisima umjesto na poziciji ostalih budžetskih naknada; izdaci za komunalne usluge u okviru tekućih transfera umjesto na izdacima za materijal, sitan inventar i usluge);
- Služba finansija nije sačinjavala planove novčanih tokova kojima se predviđa priliv i odliv sredstava na Jedinstveni račun trezora, koji su osnov za izvršenje Budžeta. Nisu se sačinjavali ni operativni planovi. Odbor za likvidnost nije imenovan. Navedeno nije u skladu s članovima 53. i 63. Zakona o budžetima u FBiH.

¹⁸ „Sl. glasnik Grada Livna“, br. 11/22

¹⁹ „Sl. glasnik Grada Livna“, br. 9/23

Strategija razvoja Grada Livna za period 2023. – 2027. godine usvojena je Odlukom Vijeća od 3. 7. 2023. godine. Godišnji plan rada Grada za 2023., u skladu sa Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH,²⁰ sačinjen je i Vijeće ga je usvojilo 15. 5. 2023. godine. Ovom Uredbom utvrđena je obaveza i sačinjavanja trogodišnjeg plana rada, ali on za period 2023. – 2025. godine nije donesen.

DOB za period 2023. – 2025. godine nije sačinjen u zakonom utvrđenom roku. Budžetom Grada nisu planirani ukupni rashodi i izdaci, a ni prihodi i primici budžetskih korisnika utvrđenih Odlukom o izvršavanju Budžeta. Rashodi i izdaci, te prihodi nisu planirani prema klasifikaciji utvrđenoj Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i nisu iskazani po izvorima finansiranja. Ne sačinjavaju se planovi novčanih tokova ni operativni planovi. Shodno navedenom, planiranje, izrada i donošenje Budžeta Grada za 2023. godinu nije provedena u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.²¹

Preporuke:

- *poštovati rokove izrade budžeta, rashode i izdatke, kao i prihode, planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom za budžetske korisnike, te sačinjavati operativne planove i planove novčanih tokova u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH;*
- *trogodišnji plan rada sačinjavati u skladu s Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.*

5.2 Izvještavanje

Godišnji izvještaj o radu Grada Livna i Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2023. godinu Vijeće je usvojilo na sjednici održanoj 27. 5. 2024. godine.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Grad je sačinio Godišnje finansijske izvještaje za 2023. i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku.

Analiza iskaza, koja je sačinjena uz godišnje računovodstvene izvještaje, ne sadrži detaljno obrazloženje izvršenja budžeta s posebnim osvrtom na odstupanja, analizu stalnih sredstava, potraživanja i obaveza, a nisu obrazložena ni sumnjava i sporna potraživanja, sa opisom mjera koje su poduzete radi njihove naplate. U kolonu Godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta za 2023. godinu koja se odnosi na planirane pozicije rashoda nisu uneseni podaci iz posljednjeg Budžeta koji je Vijeće usvojilo.

Analiza iskaza ne sadrži sve propisane elemente, a u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu nisu uneseni podaci iz posljednjeg Budžeta, zbog čega konstatujemo da nisu dosljedno primijenjene odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.²²

Preporuka:

- *godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i analizu iskaza sačinjavati na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 74/19 i 2/21

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22

²² „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15 i 4/16

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu prihodi i primici su iskazani u iznosu od 14.779.562 KM. Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza (7.828.943 KM), neporezni prihodi (4.134.995 KM), primljeni transferi i donacije (1.813.281 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (1.002.343 KM).

6.1.1.2 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza iskazani su u iznosu od 7.828.943 KM i najvećim dijelom čine ih: prihodi od indirektnih poreza (5.245.114 KM), poreza na dohodak (2.017.218 KM) i poreza na imovinu (461.802 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Grada.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani u iznosu od 4.134.995 KM odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (3.562.203 KM), prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (571.284 KM) i novčane kazne (1.508 KM).

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga najvećim dijelom čine naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (2.164.914 KM), ostale budžetske naknade i takse (752.690 KM) i komunalne naknade i takse (493.960 KM).

Najveći dio iskazanih prihoda na poziciji *naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima* su naknade za korištenje hidroakumulacionih objekata (1.633.793 KM). Naplata ove naknade uređena je Zakonom o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata.²³ „HEP – proizvodnja“ d.o.o. Zagreb iz Republike Hrvatske ostvaruje prihod korištenjem hidroakumulacionog objekta izgrađenog na potopljenom području koje dijelom pripada Gradu. Grad ispostavlja fakture prema „HEP – proizvodnja“ d.o.o. Zagreb na mjesечноj osnovi, a na osnovu preliminarnih podataka o ostvarenoj proizvodnji. Iskazani prihod odnosi se na naplaćene fakture za period decembar 2022–novembar 2023. godine. Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da su ova sredstva namjenska i da se mogu trošiti isključivo za finansiranje kapitalnih izdataka definisanih Budžetom. Utvrđili smo da je tokom 2023. godine bilo značajnih kapitalnih izdataka, ali da plaćanja nisu izvršena s ovog namjenskog računa. Zbog navedenog ne možemo utvrditi neutrošeni dio ovog prihoda koji se na kraju godine trebao razgraničiti s obzirom na to da se radi o namjenskom prihodu. Budžetom su ovi prihodi planirani i u finansijskim izvještajima iskazani u okviru naknada i taksa po federalnim zakonima i drugim propisima iako se radi o prihodima koji predstavljaju ostale budžetske naknade i takse. Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Ostali dio iskazanog iznosa naknada i taksa po federalnim zakonima i drugim propisima čine javni prihodi od: cestovnih naknada (193.306 KM), naknada iz oblasti civilne zaštite (175.513 KM), naknada za korištenje podataka i vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra (86.611 KM), te ostale naknade (75.691 KM).

Prihod od naknada iz oblasti civilne zaštite iskazan je u iznosu od 174.217 KM, a prema prezentiranoj dokumentaciji u tekućoj godini utrošeno je 123.517 KM. Neutrošeni dio ovih prihoda na kraju godine nije preknjižen na razgraničenja u tekućoj, a ni prethodnim godinama zbog čega je finansijski rezultat tekuće godine, kao i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima više iskazan za 50.700 KM. Uplata ove naknade vrši se na depozitni račun Grada, s kojeg se ova sredstva prenose na transakcijski račun, a ne na namjenski podračun otvoren za ove namjene (tačka 6.2.1 Izvještaja).

²³ „Sl. novine FBiH“ br. 44/02, 57/09 i 105/21

Na poziciji ostalih naknada najvećim dijelom evidentirani su prihodi ostvareni po osnovu ugovora o korištenju javno prometnih površina. Shodno Odluci o komunalnom redu²⁴, Odluci o zakupu poslovnih prostora, garaža i montažnih objekata i korištenju drugih javno-prometnih površina i drugih javnih površina na području grada²⁵ odobrava se korištenje javne površine u određenom vremenskom periodu i sa korisnikom se zaključuje ugovor. Revizijom smo utvrđili da se uplata ovog javnog prihoda ne vrši na depozitni račun niti na odgovarajuću vrstu prihoda utvrđenu Pravilnikom o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u FBiH. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U okviru *ostalih budžetskih naknada* najznačajniji su naknada za uređenje građevinskog zemljišta (318.286 KM), općinske administrativne takse (233.977 KM) i naknada za korištenje državnih šuma (107.033 KM). Revizijom smo utvrđili da su ostale budžetske naknade više iskazane jer su u okviru njih iskazane općinske administrativne takse²⁶ i komunalne takse. Zbog navedenog konstatujemo da prihodi nisu planirani ni knjigovodstveno evidentirani na propisanoj poziciji kontnog plana, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Obračun i uplata naknada za korištenje državnih šuma uređena je Zakonom o šumama Hercegbosanske županije.²⁷ U skladu s odredbama ovog Zakona naknade za korištenje državnih šuma mogu se trošiti samo za finansiranje izgradnje, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, a prema planu koji donosi Vijeće, koji nam nije prezentiran.

Komunalne naknade i takse (493.960 KM) čine općinska komunalna naknada za istaknutu firmu (259.944 KM) i komunalna naknada (234.016 KM).

Obaveza plaćanja komunalne naknade uređena je Odlukom o komunalnoj naknadi.²⁸ Prema odredbama ove odluke obveznici plaćanja komunalne naknade su vlasnici odnosno korisnici stambenog, poslovnog, proizvodnog, garažnog i drugog pomoćnog prostora, te otvorenog prostora koji se koristi u svrhu obavljanja poslovne aktivnosti. Rješenje o obavezi plaćanja komunalne naknade donosi Služba za građenje, prostorno uređenje i stambeno komunalne poslove Grada. Evidencije o zaduženju i naplati komunalne naknade vodi Služba za finansije i rezervi na osnovu pravosnažnog rješenja službe koja ga izdaje. Komunalna naknada se plaća mjesечно najkasnije do petnaestog u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, a obaveza plaćanja cjelokupnog godišnjeg iznosa je u roku od godine dana od dana pravosnažnosti rješenja. Izmjenama Odluke iz maja 2023. godine koje su stupile na snagu 18. 7. 2023. godine uređeno je da se komunalna naknada utvrđuje u godišnjem iznosu za jednu kalendarsku godinu, a obveznik ju je dužan platiti u roku od tri mjeseca od dana konačnosti rješenja. Prihodi po ovom osnovu priznaju se u periodu u kojem su naplaćeni. Revizijom smo utvrđili da dio rješenja kojima se utvrđuje ova naknada za 2023. godinu nisu izdata u periodu na koji se odnose što za posljedicu ima manje iskazane prihode po ovom osnovu.

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine iskazani su u iznosu od 571.284 KM i najvećim dijelom se odnose na: prihode od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijski institucija (537.033 KM) i ostale prihode (30.150 KM).

Prihode od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih institucija čine prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora (216.679 KM), zakupa instalacija (181.935 KM) i zakupa poljoprivrednog zemljišta (113.248 KM).

Akt kojim se uređuju vlastiti prihodi, odnosno kojim su taksativno popisane vrste vlastitih javnih prihoda koje Grad ostvaruje, pravni osnov ostvarivanja, namjena i način njihovog trošenja, nije donesen, iako je ta obaveza utvrđena Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u Federaciji BiH (preporuka data u tački 4. Izvještaja).

²⁴ „Sl. glasnik Grada Livna“ br. 4/19

²⁵ „Sl. glasnik Grada Livna“, br.1/20

²⁶ prihodi matičnog ureda, pravne pomoći, ovjera dokumentacije, naknada za tendersku dokumentaciju, mjesечne uplate za prijevoz učenika, naknade za pregled poslovnih prostora

²⁷ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 4/14

²⁸ „Sl. glasnik Grada Livna“, br.4/18, 3/20, 11/21 i 6/23

Način i postupak davanja poslovnih prostora, garaža i montažnih objekata u zakup, zasnivanje i trajanje i prestanak zakupa, visina i način plaćanja zakupnine i druga pitanja u vezi zakupa uređeni su Odlukom o zakupu poslovnih prostora, garaža i montažnih objekata i korištenju javno-prometnih i drugih javnih površina na području Grada, koju je donijelo Vijeće.

Prihodi od zakupa instalacija iskazani su u iznosu od 181.935 KM, a ostvareni su shodno zaključenim ugovorima o zakupu zemljišta sa Hrvatskim telekomunikacijama d.d. Mostar, BH Telecom d.d. Sarajevo i drugim. Dio iskazanog iznosa odnosi se na naknadu obračunatu shodno Odluci o uslovima, načinu i visini naknade za postavljanje ili popravak podzemnih i nadzemnih instalacija u Gradu.²⁹ Utvrđili smo da je na rješenje izdato JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar od 7. 7. 2023. godine uložena žalba, te da je rješenje poništeno jer Grad nije osigurao dokaze o vlasništvu parcela na kojima se instalacije nalaze. Nije nam prezentirano da je novo rješenje izdato, zbog čega konstatujemo da neuređeni imovinski odnosi utiču na iznos ostvarenog prihoda po ovom osnovu.

Iznajmljivanje poljoprivrednog zemljišta uređeno je Zakonom o poljoprivrednom zemljištu³⁰ kojim je utvrđena raspodjela ovog prihoda između Grada i Kantona u odnosu 80:20.

Za odabrani uzorak prihoda od iznajmljivanja i zakupa utvrđili smo da su priznati u momentu naplate, što je u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 1.813.281 KM, a njihovu strukturu čine: primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti (1.713.161 KM), tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija (64.325 KM) i kapitalni transferi od inostranih Vlada (35.795 KM).

Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti odnose se na primljene transfere od Federacije BiH (923.036 KM) i kantona (790.125 KM).

Najveći dio primljenih transfera sa federalnog nivoa vlasti odnosi se na sredstva doznačena Gradu shodno odlukama Vlade FBiH, a u svrhu jednokratne novčane pomoći energetski siromašnim domaćinstvima (470.036 KM) i finansijske pomoći budžetu Grada (125.000 KM), te primljena sredstva od Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta (150.000 KM) namijenjena za izgradnju poduzetničkih zona i Federalnog ministarstva prostornog uređenja (140.000 KM) za regulaciju potoka Brina-faza II.

Na poziciji primljenih sredstava sa kantonalnog nivoa iskazana su doznačena sredstva shodno odlukama Vlade Hercegbosanske županije na ime potpore nižim nivoima vlasti (110.000 KM), za sanaciju šteta od prirodne nepogode (161.215 KM), za izgradnju sekundarne vodovodne mreže za naselje Miši-faza II (274.076 KM), za sufinansiranje prijevoza učenika (166.288 KM).

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da su namjenski prihodi i primici budžeta pomoći, donacije, te prihodi koji se prikupljaju prema posebnim propisima kojima je utvrđena namjena korištenja tih prihoda. U skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, neutrošena namjenska sredstva se na kraju godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, preknjižavaju na vremenska razgraničenja, a razgraničene prihode korisnici budžeta u narednoj fiskalnoj godini preknjižavaju s vremenskih razgraničenja na odgovarajuća konta grupe 7. Namjenski prihodi i primici koji nisu iskorišteni u prethodnoj godini prenose se u budžet za tekuću budžetsku godinu. Također, propisano je i da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno od plaćanja.

Uvidom u odabrani uzorak, utvrđili smo da je najmanje 448.284 KM primljenih sredstava priznato kao prihod perioda iako nije utrošeno do 31. 12. 2023. godine. Ovaj iznos odnosi se na primljena sredstva za regulaciju potoka Brina – faza II (140.000 KM), dio sredstava za izgradnju infrastrukture u poslovnoj zoni Rasadnik (34.208 KM) i za projekt sekundarne vodovodne mreže za naselje Miši (274.076 KM).

²⁹ „Sl. glasnik Grada Livna“, br. 1/20

³⁰ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br.12/10 i 6/21

Utvrđili smo da su se i ranijih godina primljeni transferi za posebne namjene priznavali kao prihod perioda iako nisu utrošeni. U 2023. godini iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od najmanje 900.695 KM koji su finansirani sredstvima odobrenim i doznačenim prethodne godine (280.000 KM za Vodovod Miši – Golinjevo; 280.000 KM za izgradnju infrastrukture u Poslovnoj zoni Rasadnik, 190.000 KM za sanaciju prometnice Megdan Tušan; 80.000 KM za utopljavanje zgrade Osnovne škole „Fra Lovro Karaula“- Priluka; 70.695 KM za izgradnju poljoprivrednog centra- Faza II). Ovo ima za posljedicu da namjenski prihodi i s njima povezani rashodi i izdaci nisu priznati u istom periodu.

Grad nije internim aktom uredio vlastite prihode, što je u obavezi shodno odredbama Pravilnika o vrstama vlastitih javnih prihoda u Federaciji BiH, a pojedine vrste prihoda ne planira i knjigovodstveno ne evidentira na pozicijama propisanim kontnim planom, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Preporuke su date u tačkama 4. i 5.1 Izvještaja.

Prihodi i primljeni transferi tekuće godine više su iskazani za 498.984 KM jer su namjenska sredstva (za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća i primljeni transferi za posebne namjene) priznata kao prihod, iako nisu utrošena u predviđene namjene, što je za posljedicu imalo više iskazan finansijski rezultat. Također, namjenski prihodi i u ranijim godinama su priznati kao prihod perioda, iako nisu bili utrošeni, zbog čega je i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima više iskazan. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuka:

- *namjenske prihode i transfere za posebne namjene priznavati u visini u kojoj su utrošeni, a neutrošeni dio prije izrade godišnjeg obračuna preknjižiti na vremenska razgraničenja, kako je to utvrđeno Zakonom o budžetu u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.*

6.1.1.4 Primici od prodaje stalnih sredstava

Primici od prodaje stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 1.002.343 KM, a odnose se na primitke od prodaje zemljišta (803.183 KM), stanova (181.214 KM) i motornih vozila (17.946 KM).

Primici od prodaje zemljišta odnose se na uplate kupaca po osnovu prodaje zemljišta. Način raspolažanja nekretninama u vlasništvu Grada, određivanje početne i tržišne cijene, postupak prodaje i raspolažanje nekretninama neposrednom pogodbom, zasnivanje prava građenja, zaključivanje ugovora o raspolažanju nekretninama i izvršavanje ugovorenih obaveza regulisani su Odlukom o uslovima i načinu raspolažanja nekretninama u vlasništvu općine Livno.³¹

Uvidom u odabrani uzorak utvrđili smo da je zemljište prodato putem javnog nadmetanja – licitacije uz prethodnu saglasnost Vijeća. Postupak je provodila Komisija za provođenje postupka javnog nadmetanja.

Primici od prodaje stanova odnose se na uplate za četiri stana prodata u 2023. godini putem licitacije (173.850 KM) i uplatu duga za ranije prodati stan (7.364 KM).

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 15.288.750 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (6.712.515 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (3.100.132 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (2.922.112 KM), izdaci za materijal i usluge (1.091.435 KM), izdaci za otplate dugova (838.461 KM), doprinosi poslodavca (299.972 KM), kapitalni transferi (260.041 KM) i izdaci za kamate (4.082 KM).

³¹ „Sl. glasnik općine Livno“, br. 2/16 i 5/21

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 3.100.132 KM (bruto plaće i naknade plaća 2.589.040 KM i naknade troškova zaposlenih 511.092 KM).

Obračun plaće i naknada zaposlenih u jedinstvenom gradskom organu uprave tokom 2023. godine uređen je Odlukom o koeficijentima i plaćama dužnosnika općine Livno³², Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata plaće državnih službenika i namještenika u službama za upravu i drugim službama Jedinstvenog općinskog organa uprave općine Livno³³ i Pravilnikom o plaćama i naknada plaće državnih službenika i namještenika u službama za upravu i drugim službama u Jedinstvenom općinskom organu uprave općine Livno iz 2006. godine.

Platni razredi i koeficijenti za izabrane i imenovane dužnosnike, savjetnike gradonačelnika, državne službenike, namještenike i zaposlenike državne službenike i namještenike su bili utvrđeni u rasponu od 4,80 do 24,00, te nisu bili usklađeni sa platnim razredima i koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Zakonom o plaćama i naknadama korisnika budžeta Hercegbosanske županije.

Odlukom o visini osnovice za obračun plaće za 2023. godinu utvrđena je osnovica u visini 145 KM, dok bod za obračun plaća nije utvrđen. Osnovica i bod za obračun plaće nisu utvrđeni Odlukom o izvršavanju budžeta. Prethodno navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknada korisnika budžeta Hercegbosanske županije³⁴ čije se odredbe odnose i na jedinice lokalne samouprave.

U 2023. godini nije postupljeno u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama korisnika budžeta Hercegbosanske županije, jer platni razredi i koeficijenti za obračun plaća nisu bili usklađeni s onim koji su utvrđeni Zakonom, osnovica nije utvrđena Odlukom o izvršavanju budžeta, a bod za obračun uopće nije utvrđen.

Najviša neto plaća isplaćena u jedinstvenom gradskom organu uprave iznosila je 3.643 KM, a najniža 690 KM.

Uvidom u uzorak plaće i naknada troškova zaposlenih za april, septembar i decembar utvrđili smo da su se primjenjivali koeficijenti za radna mjesta propisani odlukama Vijeća i utvrđena osnovica.

Aktima koji su u primjeni od januara 2024. godine (odluke i Pravilnik o plaćama) utvrđeni su platni razredi i koeficijenti, te način utvrđivanja osnovice i boda za obračun plaće usklađeni su sa važećom zakonskom regulativom.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 511.092 KM, a najznačajnije se odnose na naknade za topli obrok (261.062 KM), prijevoz sa posla i na posao (73.563 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (58.137 KM), regres za godišnji odmor (49.400 KM).

Pri obračunu naknada zaposlenika Grad odredbe Pravilnika o plaćama iz 2006. godine nisu primjenjivane. Naknada za topli obrok uređena je Odlukom gradonačelnika iz 2019. godine i isplaćivala se u iznosima do 1% prosječne mjesecne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatu. Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je na osnovu Odluke gradonačelnika u iznosu od 500 KM po zaposleniku koji je ostvario pravo na godišnji odmor. Otpremnina za odlazak u penziju isplaćivala se u visini pet prosječnih neto plaće isplaćenih u FBiH prema zvanično objavljenim podacima. Pomoć u slučaju smrti isplaćivala se u visini dvije neto plaće isplaćene u FBiH prema zvanično objavljenim podacima. Obračun prethodno navedenih naknada na plaće nije odstupao od odredbi Zakona o plaćama i naknada korisnika budžeta Hercegbosanske županije. Naknada za prevoz na posao i sa posla isplaćivala se na osnovu pojedinačnih rješenja načelnika, a u visini dnevne karte na odobrenoj relaciji za zaposlenike čije je mjesto stanovanja udaljeno od mesta rada najmanje dva kilometra.

³² „Sl. glasnik općine Livno“, br. 5/11

³³ „Sl. glasnik općine Livno“, br. 5/11 i 9/15

³⁴ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 8/22 i 9/22

Navedeno nije u skladu sa Uredbom o naknadi troškova prijevoza na posao i s posla³⁵ kojom je ova naknada bila predviđena u visini 13% od prosječne cijene jedne litre benzina MB-95 po kilometru, pomnožene sa brojem dana provedenih na radnom mjestu.

Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji³⁶ i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji³⁷ uređeno je ocjenjivanje državnih službenika i namještenika. Prema odredbama ovih propisa, ocjenjivanje se treba izvršiti u roku od 30 dana poslije isteka perioda za koji se ocjenjuje, a izvještaj o provedenom ocjenjivanju državnih službenika i namještenika potrebno je dostaviti Agenciji za državnu službu FBiH najkasnije u roku od 15 dana od isteka roka za ocjenjivanje. Utvrdili smo da ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2023. godinu nije izvršeno.

Pravilnikom o kućnom redu iz 2011. godine utvrđeno je sedmično radno vrijeme u trajanju od 40 sati, raspoređeno se na pet radnih dana u trajanju od 8:00 do 16:00 sati, sa pravom na odmor u trajanju od 30 minuta. Zakonom o radu Hercegbosanske županije³⁸ utvrđeno je da se vrijeme dnevnog odmora se uračunava u radno vrijeme. Napominjemo da je federalnim Zakonom o radu³⁹, utvrđeno da se vrijeme dnevnog odmora ne uračunava u radno vrijeme.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu⁴⁰ propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalog, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Evidencije o radnom vremenu su uspostavljene u elektronskom obliku i sadrže navedene podatke, a zaposlenici su dužni svaki ulazak i izlazak registrirati na čitaču. Prema odredba Pravilnika o kućnom redu utvrđeno je da su neposredni rukovodioci službi dužni voditi mjesecne evidencije o prisustvu na poslu. Propisano je i da navedena evidencija mora biti usklađena sa evidencijom koja se vodi u elektronskom obliku. Utvrdili smo da određeni zaposlenici ne registruju svaki ulazak i izlazak na čitaču, kao i dio zaposlenika ima evidentirano prisustvo manje od osam sati bez iskazanog vremena o opravdanom ili neopravdanom odsustvu. Mjesecne evidencije koje vode neposredni rukovodioci u ovim slučajevima nisu usklađene sa elektronskim evidencijama, te shodno tome ne možemo potvrditi njihovu vjerodostojnost. S obzirom na navedeno konstatujemo da se evidencija radnog vremena na vrši u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Platni razredi i koeficijenti, način utvrđivanja osnovice i boda za obračun plaće, te utvrđivanje prava na naknadu za prevoz na posao i sa posla nisu bili usklađeni sa važećom zakonskom regulativom. Aktima koji su u primjeni od januara 2024. godine (odluke i Pravilnik o plaćama) navedeno je usklađeno sa važećom zakonskom regulativom. Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2023. godinu nije provedeno, što nije u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji. Pojedini zaposlenici ne registruju sve dolaske i odlaske s posla na elektronskom čitaču, a u određenim slučajevima elektronske evidencije o radnom vremenu nisu usklađene s onima koje vode neposredni rukovodioci, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost.

Preporuke:

- *vršiti ocjenjivanje državnih službenika i namještenika, a izvještaj o provedenom ocjenjivanju dostavljati Agenciji za državnu službu FBiH, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji;*
- *osigurati da zaposlenici sve dolaske i odlaske s posla prijavljuju na uređaju za evidenciju radnog vremena, te voditi i usklađivati evidencije o prisustvu na poslu na način propisan Pravilnikom o kućnom redu.*

³⁵ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 13/22

³⁶ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 1/14 i 5/16

³⁷ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 11/14

³⁸ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 10/22

³⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18, 44/22 i Presuda Ustavnog suda FBiH – „Sl. novine FBiH“, br. 23/20

⁴⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 36/16

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 1.091.434 KM, od čega su: ugovorene i druge posebne usluge (562.760 KM), izdaci za energiju (301.826 KM), izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara (96.752 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (74.163 KM) i ostalo.

U okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga najznačajniji su izdaci za: naknade vijećnicima (150.950, KM), ostale nepomenute usluge (83.222 KM) i rad komisija (77.305 KM).

Isplata naknada za rad vijećnika uredena je Odlukom o naknadama vijećnika Gradskog vijeća Livna.⁴¹ U skladu s Odlukom mjesečna naknada vijećnicima iznosi 200 KM, te naknada za sudjelovanje po sjednici na kojoj je vijećnik prisutan u iznosu od 150 KM. Obračun i isplata naknada vijećnicima vršeni su u skladu sa navedenom Odlukom.

Izdaci za rad komisija u najvećom mjeri se odnose na izdatke komisija za: tehnički pregled objekata (26.240 KM), vještačenja (9.455 KM), javne nabavke (9.320 KM), utvrđivanje prometne vrijednosti nekretnina (7.060 KM) i izlaganje podataka katastra (5.730 KM). Prema prezentiranoj dokumentaciji iznos od 40.810 KM se odnosi na izdatke za rad zaposlenika, a iznos od 36.495 KM na rad vanjskih saradnika po osnovu angažmana u komisijama.

Tokom 2023. godine internim aktom nisu bile regulirane naknada za rad u komisijama. Pravilnikom o plaćama i naknadama uposlenih u Jedinstvenom gradskom tijelu uprave Grada Livna koji je stupio na snagu u januaru 2024. godine uređeni su, između ostalog, sljedeće: visina naknade članovima komisije, da članu komisije pripada naknada samo ako je zadatke za koje je zadužen obavljaо izvan radog vremena, te da se naknada vanjskih saradnika tretira kao dohodak od samostalne djelatnosti.

Za pojedinačne postupke javnih nabavki, osim direktnih sporazuma, gradonačelnik je rješenjima imenovao komisije. Naknada za rad, u visini od 50 KM do 60 KM, utvrđena je posebnim rješenjima nakon što su postupci okončani. Uvidom uzorak utvrdili smo da članovima komisija koji su zaposlenici isplaćena naknada u iznosu od najmanje do 4.800 KM, iako su poslove obavljali tokom radnog vremena. Također, kod jednog otvorenog postupka od otvaranja ponuda do održavanja e-aukcije je prošlo 50 dana, a članovima je isplaćena naknada za rad. Isplate naknada zaposlenicima za rad u komisijama koji su obavljali u toku radnog vremena smatramo neopravdanima, jer su za to vrijeme ostvarili pravo na plaću ostale naknade koje proizilaze iz radnog odnosa za poslove na koje su raspoređeni.

U odabranom uzorku utvrdili smo da obračun naknada zaposlenicima, po osnovu angažmana u komisijama u iznosu od 40.810 KM, nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano Zakona o porezu na dohodak,⁴² Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,⁴³ kao i odredbama Zakona o doprinosima⁴⁴ i Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa,⁴⁵ zbog čega nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi.

Preporuka:

- **preispitati opravdanost isplate naknada zaposlenicima za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti, a obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima koji su članovi komisija vršiti u skladu sa zakonskim propisima.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 6.712.515 KM. Njihovu strukturu čine: tekući transferi neprofitnim organizacijama (1.966.007 KM), tekući transferi pojedincima (1.305.526 KM), subvencije javnim preduzećima (945.522 KM), subvencije privatnim preduzećima (444.652 KM), tekući transferi drugim nivoima vlasti (44.900 KM) i drugi tekući rashodi (2.005.908 KM).

Transferi neprofitnim organizacijama se u najvećoj mjeri odnose na izdatke za finansiranje: rada osnovnih škola, sufinansiranje prijevoza učenika, te udruženja građana i sportskih klubova.

⁴¹ „Sl. glasnik grada Livna“, br. 4/21

⁴² „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13

⁴³ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21, 20/22, 57/22 i 5/23

⁴⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21 i 6/23

⁴⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21 i 6/22

Transfer za školstvo iskazan je u iznosu od 1.015.364 KM, a odnosi se na sufinansiranje prijevoza učenika (438.550 KM), finansiranje materijalnih troškova škola (432.888 KM), i nabavku ogrijeva (143.926 KM). Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno da se ova sredstva odobravaju na osnovu stvarno nastalih troškova potkrijepljenih odgovarajućom dokumentacijom. Naime, Zakonom o osnovnom školstvu Hercegbosanskog kantona⁴⁶, utvrđeno je da se u budžetu osiguravaju sredstva za amortizaciju i materijalne troškove osnovnih škola, te za sufinansiranje prijevoza učenika.

Transfer za sport iskazan je u iznosu od 273.310 KM. Raspodjela sredstava izvršena je shodno odlukama Vijeća o kriterijima za finansiranje javnih potreba sporta Grada i Planu raspodjele novčanih sredstava za sport i sportsku infrastrukturu u 2023. godinu. Prema Odluci o kriterijima za finansiranje sporta osigurana sredstava u Budžetu Grada namijenjena za sufinansiranje sporta dijele se sportskim klubovima, za sportsku infrastrukturu, školski sport i rekreativu. Planom su budžetska sredstva od 270.000 KM raspoređena na sportsku infrastrukturu (45.000 KM) i na razne sportske klubove i udruženja u iznosima od 1.000 KM do 64.000 KM. Prezentovano je da nadležna služba izvršila analizu dostavljenih upitnika i prateće dokumentacije sportskih klubova, te rangiranje i bodovanje. Najveći dio sredstava odobren je fudbalskom klubu Troglav 1918 Livno (64.000 KM). Odlukom je utvrđeno da će se raspodjela vršiti mjesечно prema prilivu sredstava, a da su korisnici dužni do podnijeti izvještaj o utrošku sredstava do 31. 3. 2024. godine. Uvidom u odabrani uzorak korisnika ovog transfera utvrdili smo da je komisija primijenila utvrđene kriterije pri raspodjeli sredstava i da su korisnici podnijeli izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.

Transfer za kulturu iskazan je u iznosu od 171.723 KM. Najveći dio ovih sredstva odobren je Franjevačkom muzeju i galeriji Gorica (100.000 KM), u planiranom iznosu, mjesечnim tranšama. Iako sa korisnikom nisu ugovorom uređeni međusobni odnosi i utvrđena obaveza izvještavanja o utrošku sredstava, dostavljen je izvještaj na osnovu koga konstatujemo da su odobrena sredstva utrošena za plaće zaposlenika i ostale tekuće troškove. Za manifestaciju Livanjsko kulturno ljeto Budžetom su planirana sredstva u iznosu od 33.000 KM, koliko je i odobreno zaključkom gradonačelnika Turističkoj zajednici Grada. Turistička zajednica Grada je u skladu s utvrđenom obavezom dostavila Izvještaj sa kopijom odgovarajuće dokumentacije o utrošku 31.991 KM, a neutrošena sredstva vratila Gradu (1.009 KM).

Transfer nevladinom sektoru iskazan je u iznosu od 101.496 KM. Odabir korisnika izvršen je putem dva javna poziva upućenim organizacijama civilnog društva za dostavljanje prijedloga projekata. Odabir projekta izvršen je u skladu s Odlukom o odabiru projekta nevladinih/neprofitnih organizacija po LOD metodologiji.⁴⁷ Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da su korisnici dostavili izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, a imenovan je monitoring tim za praćenje provedbe projekta.

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 1.305.526 KM. Najveći dio ovog transfera odnosi se na: transfer po programu zaštite i spašavanja (474.635 KM), potpore u cilju ublažavanja negativnog utjecaja energetske krize (470.036 KM), naknade za novorođenu djecu (108.400 KM) i sufinansiranje kupnje prve stambene nekretnine za mlade obitelji (95.800 KM).

U okviru iskazanog iznosa *transfера po programu zaštite i spašavanja* 365.265 KM se odnosi na raspodjelu novčane pomoći pojedincima u cilju sanacije šteta nastalih kao posljedica poplava uzorkovanih obilnim kišama na području Grada u maju 2023. godine, a koja je prouzrokovala štete na poljoprivrednim kulturama. Imenovana je komisija za procjenu štete, te nakon obrade pristiglih zahtjeva, u skladu sa odredbama utvrđenim Pravilnikom o postupcima, uslovima, kriterijima i prioritetima za saniranje šteta nastalih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća na području grada Livna⁴⁸ utvrđena je ukupna šteta u oblasti poljoprivrede u iznosu od 408.100 KM. Izvještaj o procijenjenoj šteti i njegove izmjene usvojilo je Vijeće. Odlukom o načinu raspodjele novčanih sredstava za pružanje pomoći u cilju sanacije šteta nastalih kao posljedica prirodne nesreće utvrđeno je da visina novčane pomoći iznosi 89,50381% od visine procijenjene štete za svaku pojedinačnu procijenjenu štetu. Odobrena sredstva za pomoći u iznosu od 365.265 KM, raspoređena su na 51 korisnika, u rasponu od 134 KM do 50.090 KM. Uvidom u uzorak isplata, utvrdili smo da su sredstva isplaćena u skladu sa Odlukom.

⁴⁶ „Narodne novine HBŽ“, br. 12/04 i 12/08

⁴⁷ „Sl. glasnik Grada Livna“, br. 1/14

⁴⁸ „Sl. glasnik Grada Livna“, br. 4/23

Pomoć u cilju ublažavanja negativnog utjecaja energetske krize realizovana je iz namjenskih sredstava doznačenih Gradu. Naime, Odlukom Vlade FBiH Gradu su dodijeljena sredstva u iznosu 470.036 KM. U skladu sa Odlukom u nadležnosti jedinice lokalne samouprave bilo je da izvrši pojedinačne isplate jednokratne novčane pomoći na bankovne račune kvalifikovanih energetski siromašnih domaćinstava u roku od 10 dana od dana prijema sredstava, kao i da izvijesti o izvršenim isplatama u roku od 30 dana od dana izvršene isplate. Utvrđili smo da su Gradu doznačena sredstva 27. 12. 2023. godine, a isplate krajnjim korisnicima su izvršene 3. 1. 2024. godine, što je u skladu sa odredbama navedene Odluke.

Pravo na isplatu *jednokratne novčane naknade za novorođenu djecu* uređeno je Odlukom Vijeća.⁴⁹ Prema odredbama Odluke pravo ostvaruje roditelj/staratelj sa prebivalištem na području Grada od najmanje 12 mjeseci prije podnošenje zahtjeva. Zahtjev se podnosi u roku od šest mjeseci od dana rođenja ili posvojenja djeteta, Službi za opću i društvene djelatnosti. Nakon što nadležna služba razmotri zahtjev, Rješenjem se utvrđuje pravo. Korisnicima su u skladu sa Odlukom odobrena sredstva u iznosu od 600 KM, 900 KM ili 1.200 KM, zavisno od toga da li je novorođeno dijeto prvo, drugo ili treće ili četvrto i svako sljedeće.

Sufinansiranja kupnje prve stambene nekretnine za mlade obitelji (95.800 KM) uređeno je Odlukom Vijeća o *subvenciji prve stambene nekretnine za mlade obitelji i samohrane roditelje* na području Grada. Utvrđeno je da maksimalni iznos subvencije po korisniku može iznositi do 6.500 KM (najviše 100 KM po 1 m² do maksimalno 65 m² stambene površine). Javni poziv je objavljen 12. 10. 2023. godine, a izbor korisnika je izvršen po proceduri i uz ispunjene uslova utvrđenih Odlukom. Subvenciju u iznosu od 6.500 KM ostvarilo je 13 korisnika, jedan u iznosu od 6.300 KM i jedan u iznosu od 5.500 KM. Pet kandidata, zbog neispunjene uslova utvrđenih javnim pozivom, nije ostvarilo pravo na subvenciju. Sa korisnicima su zaključeni ugovori kojim su regulisana međusobna prava i obaveze. Prema odredbama ugovora korisnik je dužan vratiti subvenciju ukoliko ju je ostvario na osnovu neistinite dokumentacije, ukoliko otudi nekretninu, stvarno ne boravi na adresi nekretnine, odjavi prebivalište sa adrese nekretnine, te ne počne živjeti i ne prijavi prebivalište u roku od 18 mjeseci od primitka novčanih sredstava. Pored navedenog dužan je sljedećih pet godina, računajući od godine u kojoj mu je odobrena subvencija, Komisiji dostavljati uvjerenje o prebivalištu i to najkasnije do 15. 1. tekuće godine za prethodnu godinu. Uvidom u odabrani uzorak utvrđili smo da je raspoljeda izvršena u skladu sa utvrđenim kriterijima javnim pozivom.

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 945.522 KM, a odnose se na sredstva odobrena JP Komunalno d.o.o. Livno (576.037 KM), JP RTV Livno (148.500 KM) i JP Veterinarska stanica (10.984 KM) te ostale pomoći javnim preduzećima (210.000 KM). Odlukom o izvršenju Budžeta uređeno je da se sredstva ovog transfera realizuju shodno odgovarajućim odlukama, ugovorima i računima, a po programu i odobrenju nadležnih službi i/ili gradonačelnika.

Za izvršene komunalne usluge JP Komunalno d.o.o. Livno su odobrena sredstava u iznosu od najmanje 514.995 KM. Zakonom o komunalnim djelatnostima⁵⁰ (u dalnjem tekstu: Zakon) utvrđeno je da jedinice lokalne samouprave mogu osiguravati obavljanje komunalnih djelatnosti putem javno komunalnog preduzeća⁵¹ koje ispunjava uslove za pružanje komunalnih usluga. Kao uslovi su, između ostalog, navedeni: da preduzeće posjeduje odgovarajuću opremu i sredstva rada za obavljanje komunalnih djelatnosti, te da raspolaže odgovarajućim stručnim kadrovima koji mogu osigurati stalno i kvalitetno obavljanje komunalnih usluga. **Nadležni organ za komunalne poslove jedinice lokalne samouprave treba na osnovu dokaza o ispunjavanju propisanih uslova izdati uvjerenje davaocu komunalnih usluga.** Predviđeno je i da Vijeće donosi Program finansiranja komunalnih djelatnosti, koji mora biti utemeljen na bazi stvarnih troškova zajedničke komunalne potrošnje iz prethodne godine.

Odlukom o komunalnom redu⁵² utvrđeno je da se obim, način i uslovi održavanja javnih površina uređuju Programom rada preduzeća kome su povjereni ti poslovi, a prihvaćeni po prethodno

⁴⁹ „Sl. glasnik Grada Livna“, br. 2/23

⁵⁰ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 2/06, 4/06 i 13/17

⁵¹ Ili privrednog društva, samostalnog preduzetnika – obrtnika, te pravnog lica na osnovu ugovora o koncesiji.

⁵² „Sl. glasnik grada Livna“, br. 4/19

pribavljenom mišljenju Službe za građenje, prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove (u dalnjem tekstu: Služba).

Vijeće nije donijelo Program finansiranja komunalnih djelatnosti za 2023. godinu. **Komunalne djelatnosti u Gradu obavlja JP Komunalno d.o.o. Livno, a nije nam prezentirano da mu je nadležni organ za komunalne poslove Grada na osnovu dokaza o ispunjavanju uslova propisanih Zakonom izdao uvjerenje.** Programom rada JP Komunalno za 2023. godinu utvrđene su komunalne djelatnosti u ukupnoj vrijednosti od 606.250 KM, te njihove jedinične cijene i količine. Predviđeno je da se izvrše usluge: održavanja javno-prometnih površina, održavanja javno-zelenih površina, zimske službe, sanacija divljih deponija, uklanjanja glomaznog otpada i održavanja oborinske kanalizacije. Služba ga je u potpunosti prihvatila Mišljenjem od 13. 2. 2023. godine, a Vijeće usvojilo 22. 5. 2023. godine. **Međusobni odnosi između Grada i davaoca komunalnih usluga nisu regulisani ugovorom.** Prema podacima Službe, komunalne usluge na osnovu Programa realizovane su u ukupnom iznosu od 514.995 KM (85% predviđenog). **Iznos od najmanje 514.995 KM iskazan u okviru tekućih transfera se odnosi na izdatke za pružene komunalne usluge, te nije bilo osnova za njihovo planiranje i knjigovodstveno evidentiranje u okviru ove pozicije.** Zbog toga finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz ovih rashoda i izdataka u finansijskim izvještajima, što nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

JP Radio - televizija Livno (148.500 KM) sredstva su odobrena u mjesecnim tranšama shodno raspoloživim sredstvima u iznosu planiranom Budžetom. Za odobrena sredstva nije utvrđena namjena niti je korisniku utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku odobrenih sredstava. Prema danom obrazloženju, korisnici pravdanje dodijeljenih sredstava vrše kroz redovne godišnje izvještaje o poslovanju koji se podnese Vijeću. Izvještaj o radu ovog preduzeća Vijeće je usvojilo Zaključkom od 12. 4. 2024. godine. Navedeno nije u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta i članom 57. Zakona o budžetima u FBiH kojim je utvrđeno da su korisnici doznačenih transfera dužni dostaviti budžetskom korisniku izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, a u slučaju da ga ne dostave, nemaju pravo aplicirati za dodjelu sredstava u narednoj fiskalnoj godini.

Na poziciji *ostale pomoći javnim preduzećima* cjelokupan iskazani iznos od 210.000 KM odobren je JP Komunalno d.o.o. Livno, za plaćanje nabavke sirovina (drvne sječke) firmi „PRIMAPROM“ export-import d.o.o. Banjaluka. Sredstva su odobrena zaključkom gradonačelnika, shodno zahtjevu preduzeća uz koga su priloženi računi za nabavku. Za dio odobrenih sredstva (64.022 KM) javno preduzeće je dostavilo dokaz o plaćanju dobavljaču, a za preostali dio nije.

Subvencije privatnim preduzećima iskazane su u iznosu od 444.652 KM, a odnose se na tekuće transfere date dječijim vrtićima (244.990 KM) i pomoći poljoprivredi, malom i srednjem poduzetništvu (199.662 KM).

Kriteriji, način i postupak raspodjele budžetskih sredstava Grada za javne potrebe predškolskog odgoja i obrazovanja koje vrši privatne predškolske ustanove uređen je Odlukom o kriterijima raspodjele budžetskih sredstava za privatne predškolske ustanove na području Grada Livna⁵³ (u dalnjem tekstu: Odluka) i Pravilnikom o postupku provedbe kriterija za privatne predškolske ustanove.⁵⁴

U skladu sa navedenim aktima privatnim predškolskim ustanovama na području Grada dostavljen je poziv s obrascem prijave. Tim za razmatranje, procjenu i praćenje realizacije podrške privatnim predškolskim ustanovama je razmotrio zahtjeve i u skladu sa utvrđenim kriterijima (broj upisane djece u predškolsku ustanovu, vrste odgojno – obrazovnih skupina i broj djece u njima, prostorni i tehnički uslovi vrtića, djeca s posebnim odgojno – obrazovnim potrebama, priprema i implementacija projekata na javne pozive, dodatne informacije) izvršio bodovanje. Na prijedlog tima utvrđena je visina boda za 2023. godinu u iznosu od 65 KM odlukom gradonačelnika.

Sredstva su raspoređena sljedećim dječjim vrtićima: „Mali princ“ Livno (46.020 KM), „Sestra Nada“ Livno (73.320 KM), „Sunčani most II“ Livno (74.345 KM) i „Bambi“ Livno (48.425 KM). Sa korisnicima su

⁵³ „Sl. glasnik Grada Livna“, br. 10/22

⁵⁴ „Sl. glasnik Grada Livna“, br. 1/23

zaključeni ugovori kojima su regulisana prava, obaveze, odgovornosti, način praćenja, postupanje u slučaju nepoštivanja ugovora te elementi narativnog i finansijskog izvještaja kao i rokovi. Iako je ugovorima sa korisnicima utvrđeno da će tim vršiti posjete kvartalno, to nije navedeno kao zadatak rješenjem o imenovanju tima, te je tim vršio nadzor, a obavio samo jednu posjetu korisnicima u toku godine, i o tome sačinio izvještaj.

Potpore poljoprivredi, malom i srednjem poduzetništvu iskazane su u iznosu od 199.662 KM. Dio ovih sredstava realizovan je shodno Odluci o mjerama potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju i Programu potpora u poljoprivredi za 2023. godinu putem javnih poziva.

Sporazumom o implementaciji zaključenim 27. 6. 2023. godine između USAID BIH DIASPORA INVEST, Udruge „Naša Perspektiva“ Sarajevo i Grada Livna, utvrđeno je da oni predstavljaju partnera u implementaciji projekta na privlačenju i olakšavanju ulaganja i znanja dijaspore u lokalne zajednice, u svrhu uspostavljanja „Lokalnog dijasporskog investicijskog fonda“ i sufinansiranju projekata dijaspore u Bosni i Hercegovini. Shodno ovom sporazumu odobren je i isplaćen je iznos od 70.000 KM Udrizi „Naša Perspektiva“, što predstavlja 50% ukupnog raspoloživog iznosa za realizaciju projekta definisanog sporazumom. Sporazumom je regulisano, ako do 30. 6. 2027. godine, sredstva jedinice lokalne samouprave ne budu iskorištena ili ako tokom implementacije projekta postane očigledno da se neće u potpunosti iskoristiti, Udruga „Naša Perspektiva“ će postupajući po pisanoj uputi USAID DI prenijeti preostala sredstva Gradu.

Nadležni organ za komunalne poslove Grada nije na osnovu dokaza o ispunjavanju uslova propisanih Zakonom izdao uvjerenje JP-u Komunalno kao davaocu komunalnih usluga, što nije u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima. Također, akt kojim se uređuju međusobna prava i obaveze, uključujući povjeravanje komunalnih djelatnosti, između Grada i davaoca komunalnih usluga, nije nam prezentiran. Izdaci za tekuće održavanje, evidentirani na osnovu faktura u iznosu od najmanje 514.995 KM, planirani su i iskazani na poziciji tekućih transfera, zbog čega su oni više iskazani, a tekući rashodi manje za navedeni iznos (preporuka data u tački 5.1 Izvještaja). Iako aktom o dodjeli sredstava Franjevačkom muzeju i galeriji Gorica i JP RTV Livno nije utvrđena namjena odobrenih sredstava i obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, korisnici su dostavili izvještaj ili pravdali sredstva dostavljanjem izvještaja o poslovanju na kraju fiskalne godine. Navedeno nije u skladu s Odlukom o izvršavanju Budžeta kojom je utvrđeno da su korisnici tekućih transfera u obavezi dostaviti nadležnoj službi izvještaj s dokumentacijom o namjenskom utrošku u roku od 30 dana po utrošku, a za sredstva koja nisu ili su djelimično utrošena u toku godine najkasnije do 31. 1. 2024. godine.

Preporuka:

- *inicirati prema Vijeću da donosi program finansiranja komunalnih djelatnosti u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, a s davaocem komunalnih usluga ugovorima uređiti međusobna prava i obaveze.*

Drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 2.005.908 KM, što je značajno više u odnosu na sredstva planirana Budžetom (700.000 KM). Strukturu iskazanog iznosa čine: doznake nižim potrošačkim jedinicama (1.318.870 KM), naknade za povrat više naplaćenih i neutrošenih sredstava (400.777 KM) i izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju (286.261 KM).

Doznaće nižim potrošačkim jedinicama odnose se na odobrena sredstva za plaće i materijalne troškove Centru za socijalnu skrb (502.650 KM), Dječjem vrtiću „Pčelice“ (438.250 KM), Narodnom sveučilištu (148.874 KM), Općinskom javnom pravobranilaštvu (134.750 KM) i Crvenom križu (94.346 KM), koji su registrom i odlukom utvrđeni kao budžetski korisnici. Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da će se doznake nižim potrošačkim jedinicama realizovati shodno planiranim sredstvima u Budžetu, mjesечно po odobrenju gradonačelnika. Utvrđili smo da se sredstva dodjeljuju korisnicima mjesечно na osnovu prethodno dostavljenog zahtjeva, bez akta gradonačelnika o dodjeli sredstava. Korisnici dostavljaju narativni izvještaj o utrošku odobrenih sredstava bez priložene dokumentacije.

Budući da nisu okončane aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja, a da su ovim budžetskim korisnicima sredstva odobrena za tekuće namjene i doznačena na njihove transakcijske

račune kao tekući transfer, ovi rashodi nisu planirani i iskazani na odgovarajućoj poziciji kontnog plana koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (preporuka data u tački 5.1 Izveštaja).

U okviru *naknada za povrat više naplaćenih i neutrošenih sredstava* evidentiran je povrat sredstava Federalnom ministarstvu finansija u iznosu od 380.000 KM dodijeljenih Odlukom Vlade FBiH broj 1404/2021 od 16. 9. 2021. godine. Naime s obzirom na to da za dodijeljena sredstva u svrhu finansiranja projekta „Izgradnje sekundarne vodovodne mreže za naselje Ljubunčić“ nije dostavljen izveštaj o namjenskom utrošku Federalnom ministarstvu finansija do 31. 12. 2022. godine Grad je bio u obavezi da izvrši povrat sredstava, što je i učinio 13. 12. 2023. godine. Napominjemo da je prihod po ovom osnovu priznat u 2021. godini, iako nije utrošen, dok je rashod po osnovu povrata iskazan u finansijskim izveštajima za tekuću godinu.

Na poziciji *izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju knjigovodstveno* su evidentirana plaćanja po izvršnim sudskim presudama. Članom 76. Zakona o budžetima u FBiH propisano je da se priznavanje prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka zasniva se na modificiranom računovodstvenom principu nastanka događaja. Rashodi i izdaci priznaju se na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izveštajnom periodu na koji se odnose nezavisno od plaćanja. Uvidom u uzorak iskazanih rashoda na ovoj poziciji utvrdili smo da se plaćanja odnose na izvršne presude iz ranijeg perioda, a da presude iz 2023. godine nisu evidentirane u ukupnom iznosu. Preporuka data u tački 6.2.3 Izveštaja.

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 260.041 KM, a odnose se na kapitalne transfere: javnim preduzećima (150.000 KM) i neprofitnim organizacijama (121.041 KM).

Odlukom o izvršenju budžeta uređeno je da se kapitalni transferi realizuju shodno valjanoj dokumentaciji za nabavku odnosno izvršene radova, a po odgovarajućem aktu gradonačelnika.

Kapitalni transferi javnim preduzećima odnose se na sredstva odobrena zaključcima gradonačelnika JP-u „Komunalno“ d.o.o. Livno za sufinansiranje nabavke kamiona kipera (80.000 KM) i hlorne opreme (70.000 KM). Obaveza podnošenja izveštaja o namjenskom utrošku utvrđena je za sredstva odobrena za nabavku kamiona (u roku od 30 dana od realizacije projekta), dok za nabavku hlorne opreme ova obaveza nije utvrđena. JP Komunalno je 20. 3. 2024. godine obavijestilo Grad da je postupak nabavke kipera obustavljen radi uloženih žalbi, a nabavka hlorne opreme još nije realizovana.

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama odnose se na odobrena sredstva Narodnom sveučilištu za nabavku kino projektoru (65.041 KM), Centru za socijalni rad za rekonstrukciju prostorija (25.000 KM) i udruženju Taekwondo Magone Livno za sufinansiranje izgradnje sportske dvorane (20.000 KM).

Narodnom sveučilištu sredstva su odobrena u više tranši zaključcima gradonačelnika, a obaveza izveštavanja o namjenskom utrošku odobrenih sredstava nije utvrđena. Međutim, korisnik je do okončanja revizije dostavio izveštaj o namjenskom utrošku dijela odobrenih i doznačenih sredstava.

Odredbama Zakona o budžetima u FBiH uređeno je da su korisnici doznačenih transfera dužni dostaviti izveštaj o namjenskom utrošku sredstava, a ukoliko ga ne dostave neće imati pravo aplicirati za dodjelu sredstava u narednoj fiskalnoj godini. Za najmanje 135.041 KM odobrenih kapitalnih transfera Grad nije korisnike obavezao na dostavljanje izveštaja o namjenskom utrošku, iako je ova obaveza utvrđena i Odlukom o izvršenju Budžeta. Sa korisnicima kapitalnih transfera nisu zaključeni ni ugovori kojima se uređuju međusobna prava i obaveze, uključujući obavezu namjenskog utroška sredstava.

Preporuka:

- *kod dodjele tekućih i kapitalnih transfera utvrditi namjenu odobrenih sredstava i obavezu korisnicima da dostavljaju izveštaje o njihovom utrošku, te vršiti nadzor nad namjenskim utroškom u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta i Zakonom o budžetima u FBiH.*

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 2.922.112 KM, a odnose se na rekonstrukciju i investicijsko održavanje (1.714.783 KM), te izdatke za nabavku građevina (958.761 KM), opreme (207.430 KM) i stalnih sredstava u obliku prava (41.138 KM).

Rekonstrukcija i investicijsko održavanje se najvećim dijelom odnosi na investicijsko održavanje cesta i mostova (984.809 KM), rekonstrukciju stanova (257.294 KM), te investicijsko održavanje i dogradnja javne rasvjete (181.866 KM). Održavanje saobraćajnica iskazano u iznosu od 805.717 KM čini najveći dio iskazane pozicije investicijskog održavanja, a nabavka radova na održavanju cesta opisana je u tački 8. Izvještaja.

Nabavka građevina se najvećim djelom odnosi na izvršena ulaganja u ostale objekte (866.262 KM) i nabavku zgrada (92.500 KM). U okviru ostalih objekata iskazana su ulaganja u izgradnju vodovodne i kanalizacijske infrastrukture (457.025 KM) i puteve (409.237 KM).

Ulaganja u izgradnju vodovodne i kanalizacijske infrastrukture u najvećoj mjeri su izdaci za izgradnju sekundarne vodovodne mreže Miši – Golinjevo (331.882 KM) i izgradnju fekalnog kolektora u obuhvatu RP Rasadnik-krak 1 (118.258 KM).

Nabavka zgrada se u potpunosti odnosi na izgradnju mrtvačnice, a što je detaljnije opisano tački 8. Izvještaja.

Revizijom smo utvrdili da su izdaci za investicijsko održavanje i dogradnju javne rasvjete, realizovani na osnovu okvirnog sporazuma sa izvođačem radova „Mig elektro“ d.o.o. Mrkonjić Grad, u iznosu od najmanje 27.312 KM u 2022. evidentirani u 2023. godini. Također, radovi na izgradnji prometnice u RP Rasadnik (305.256 KM) i vodovodu krak I u obuhvatu RP Rasadnik (103.981 KM) nastali u 2023. godini nisu evidentirani ovoj godini u iznosu 204.931 KM. Navedeno nije u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, prema kojem se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose. Ovo je imalo za posljedicu da su izdaci manje iskazani za iznos od najmanje 177.619 KM.

Preporuka:

- *rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH.*

6.1.2.6 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 838.461 KM. Odnose se na otplatu anuiteta (glavnica) po osnovu zaključenih ugovora o dugoročnim kreditima.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	13.699.234	13.777.219	12.795.730	100,6%
II	RASHODI	10.745.295	11.468.177	8.915.427	106,7%
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	2.953.939	2.309.042	3.880.303	78,2%
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	2.912.000	1.919.769	741.369	65,9%
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	41.939	389.273	3.138.934	928,2%
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	0	0	0	0%
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	(840.000)	(838.461)	(639.005)	99,8%
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	(798.061)	(449.188)	2.499.929	56,3%

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	4.564.509	5.300.875	86,11%
--	------------------	------------------	---------------

U revidiranoj godini iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 449.188 KM.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima na 31. 12. 2023. godine u Bilansu stanja iskazan je u iznosu od 4.564.509 KM. U odnosu na prethodnu godinu kada je iskazan višak prihoda nad rashodima u iznosu od 5.300.875 KM, ova pozicija je umanjena za 736.366 KM. Umanjenje ne odgovara iskazanom finansijskom rezultatu, s obzirom na to da su izvršena korektivna knjiženja za koja nije prezentirana dokumentacija.

Kao prihod perioda priznati su namjenski prihodi koji nisu utrošeni u iznosu od 498.984 KM, a rashodi u iznosu od najmanje 177.619 KM nisu iskazani u periodu na koji se odnose. Zbog navedenog finansijski rezultat tekuće godine više je iskazan za 676.603 KM u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta, a Bilans stanja ne daje tačan prikaz kratkoročnih obaveza, razgraničenja i neraspoređenog viška rashoda nad prihodima. Neutrošeni namjenski prihodi se ni u prethodnim periodima nisu razgraničavali, zbog čega je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima više iskazan, a efekti na finansijske izvještaje nismo u mogućnosti izmjeriti. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor Grada (tačke 6.1.1.2, 6.1.1.3 i 6.2.3 Izvještaja).

Preporuka:

- *izvršiti analizu iskazanog viška prihoda nad rashodima i provesti odgovarajuća korektivna knjiženja s ciljem njegovog realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 7.732.000 KM. Grad pored depozitnog računa ima još deset bankovnih računa (četiri transakcijska, četiri namjenska i dva devizna računa). Iskazano stanje novčanih sredstava usaglašeno je s bankama. Stanje u blagajni iznosi nula na 31. 12. 2023. godine.

Zakonom o trezoru u FBiH uređeno je da se svi javni prihodi moraju uplatiti na depozitne račune službi za finansije, a da se stanje sredstava na depozitnom računu na kraju dana prebacuje na transakcijske račune. Grad još uvijek nije osigurao da se svi javni prihodi uplaćuju na depozitni račun, nego se pojedine vrste prihoda uplaćuju direktno na namjenske račune (naknada za javne površine).

Revizijom smo utvrdili da su se sredstva posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća sa depozitnog računa prenosila na transakcijski račun, a ne na namjenski podračun. Prenos ovih sredstava na namjenski podračun vršen je periodično, na osnovu naloga za prenos, što je imalo za posljedicu da je iskazano stanje novčanih sredstava na ovom podračunu manje za 72.077 KM na 31. 12. 2023. godine.

Grad nije uspostavio jedinstveni račun trezora i nije osigurao da se svi javni prihodi uplaćuju na depozitni račun. S bankom nije ugovoren automatski prenos novčanih sredstva sa depozitnog računa na namjenske podračune. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.

Preporuka:

- *javne prihode prikupljati isključivo preko depozitnog računa, a osigurati da se namjenska novčana sredstva sa depozitnog računa prenose i isplaćuju sa namjenskih podračuna.*

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su iznosu od 3.739.515 KM i odnose se na sumnjava i sporna potraživanja (3.178.049 KM), potraživanja od fizičkih lica (454.595 KM) i pravnih lica (106.871 KM).

U Glavnoj knjizi evidentiraju se potraživanja po osnovu komunalne naknade, za zakup gradskog građevinskog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta, poslovnih prostora, garaža i potraživanja po osnovu korištenja sportske dvorane.

Članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH definisano je da su budžetski korisnici prije sačinjanja finansijskih izvještaja obavezni za potraživanja sa stanjem na 31. 12. dužniku dostaviti konfirmaciju – izvod otvorenih stavki na usaglašavanje, što nije učinjeno.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, Grad ima obavezu da prati naplatu potraživanja i poduzima sve zakonom propisane radnje na njihovoj naplati. Po isteku ugovorenog roka i poduzetih propisanih radnji za naplatu, koji ne može biti duži od šest mjeseci, kratkoročna potraživanja potrebno je preknjižiti na sumnjava i sporna.

Sumnjava i sporna potraživanja iskazana su u iznosu od 3.178.049 KM. Značajan iznos kratkoročnih potraživanja (2.361.322 KM) u 2023. godini preknjižen je na sumnjava i sporna. Najveći dio odnosi se na potraživanja po osnovu komunalne naknade (1.957.253 KM). Utvrđili smo da Grad pokreće aktivnosti na naplati komunalne naknade slanjem opomena i putem suda. Međutim, za iznos potraživanja preknjižen na sumnjava i sporna nije prezentirana sveobuhvatna evidencija da bi utvrđili periode na koje se odnose.

U odabranom uzorku sumnjivih i spornih potraživanja iznos od najmanje 463.904 KM odnosi se na potraživanja iz 2004. godine, po osnovu zakupa poslovnih prostora, a preuzeta od ranije ugašenih fondova. Za dio je navedeno da su utužena, ali aktivnosti na procjeni njihove naplativosti i eventualnom otpisu nisu prezentirane.

Odlukom o komunalnoj naknadi utvrđeno je da rješenje o obavezi plaćanja komunalne naknade donosi Služba za građenje, prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove, a evidencije o zaduženju i naplati komunalne naknade vodi Služba za finansije i trezor na osnovu pravosnažnog rješenja. Revizijom smo utvrđili da se rješenja kojima se utvrđuje obaveza plaćanja komunalne naknade ne izdaju pravovremeno. Naime, dio rješenja koja se odnose na 2023. godinu, izdata su i dostavljena korisnicima početkom 2024. godine, a knjigovodstveno su evidentirana u godini na koju se odnose. Također, dio rješenja za 2022. godinu izdato je i knjigovodstveno evidentirano u 2023. godini. **S obzirom na to da rješenja nisu izdata u periodu na koji se odnose, ona nisu ni knjigovodstveno evidentirana u rokovima koji su utvrđeni Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Navedeno ima i uticaj na ostvarivanje prihoda Grada po ovom osnovu.**

U skladu sa Odlukom o komunalnoj naknadi utvrđena je obaveza plaćanja komunalne naknade za površine koje se koriste za prikupljanje vode u svrhu proizvodnje električne energije. Shodno tome, nadležna služba je Hrvatskoj elektroprivredi d.d. Zagreb i „HEP Proizvodnji“ d.o.o. Zagreb u 2022. i 2023. godini izdala rješenja kojima je naložila plaćanje komunalne naknade za 2022. godinu u iznosu od 2.443.349 KM, a za 2023. godinu u iznosu od 2.543.348 KM. Protiv rješenja iz 2022. godine izjavljena je žalba i pokrenut je upravni spor. Međutim, Kantonalni sud u Livnu je 3. 3. 2023. godine prekinuo postupak u ovom predmetu, dok se ne riješi prethodno pitanje koje se odnosi na ocjenu ustavnosti Odluke o komunalnoj naknadi. I na rješenje iz 2023. godine uložena je žalba.

Potraživanja za komunalnu naknadu za 2022. i 2023. godinu od Hrvatske elektroprivrede d.d. Zagreb i „HEP Proizvodnje“ d.o.o. Zagreb, prema izdatim rješenjima iznose 4.986.697 KM. Ova potraživanja nisu evidentirana u Glavnu knjigu, a samim tim ni iskazana u finansijskim izvještajima. Prema obrazloženju, ona nisu knjižena jer je Odlukom o komunalnoj naknadi utvrđeno da se rješenja evidentiraju po njihovoj pravosnažnosti, a u toku su sudski sporovi po ovom osnovu.

Međutim, potraživanja od drugih fizičkih i pravnih lica su knjigovodstveno evidentirana, iako nisu pravosnažna. Navedeno ukazuje na to da se za iste poslovne događaje pri knjigovodstvenom evidentiranju primjenjuju različite računovodstvene politike, što ima uticaja na tačnost iskazanih potraživanja.

Potraživanja od fizičkih lica uglavnom se odnose na potraživanja po osnovu komunalne naknade.

U okviru **potraživanja od pravnih lica** najveći dio odnosi se na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta (44.524 KM) i zakup poslovnih prostora (41.297 KM).

U Glavnoj knjizi ne evidentiraju se potraživanja po osnovu izdatih računa za naknadu za korištenje hidroakumulacionih objekata u skladu sa Zakonom o izdvajaju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata (tačka 6.1.1.2 Izvještaja). Revizijom smo utvrdili da potraživanja za decembar 2023. godinu nisu iskazana, niti potraživanja po osnovu razlike obračuna naknade za 2022. godinu (faktura od 22. 2. 2023. godine izdata „HEP Proizvodnji“ d.o.o. Zagreb u iznosu od 2.467.373 KM). Naime, posljednjim izmjenama ovog Zakona propisano je da godišnji iznos naknade ne može biti manji od 1.500 KM po jednom hektaru akumulacije, a obračun se vrši najkasnije do 31. tekuće godine za prethodnu godinu. Fakturu za razliku obračunate naknade za 2022. godine „HEP Proizvodnja“ d.o.o. Zagreb vratila je Gradu 19. 4. 2023. godine jer osporava površinu koja je korištena pri obračunu. U međuvremenu, Grad je tražio autentično tumačenje odredbi ovog Zakona, s obzirom na nedovoljno jasan pojam „hidroakumulacijom potopljene površine“, a „HEP Proizvodnja“ d.o.o. Zagreb je obavijestila Grad da je podnijela zahtjev za kontrolu obračuna, izdvajanja i uplate naknade pred zakonom nadležnim tijelima federalnog ministarstva finansija. Do okončanja ove revizije nije izdata nova faktura.

Rješenja po osnovu komunalne naknade ne izdaju se u periodu na koji se odnose. Obaveza komunalne naknade za 2023. godinu određenom broju obveznika utvrđena je rješenjima izdatim 2024. godine. U okviru sumnjivih i spornih potraživanja iskazano je najmanje 463.904 KM potraživanja iz 2004. godine za koja nije izvršena procjena naplativosti. Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Potraživanja po osnovu komunalne naknade u iznosu od 4.986.697 KM nisu knjigovodstveno evidentirana jer je Odlukom o komunalnoj naknadi utvrđeno da Služba za finansije i trezor zaduženje vrši na osnovu pravosnažnog rješenja, a ona su predmet sudskih sporova. Nisu evidentirana ni potraživanja po osnovu izdatih računa za naknadu za korištenje hidroakumulacionih objekata u iznosu od najmanje 2.467.373 KM zbog neusaglašenosti oko površine koja je osnov za obračun, a Grad je uputio inicijativu za davanje autentičnog tumačenja odredbi Zakona o izdvajaju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata.

Preporuka:

- rješenja o komunalnoj naknadi izdavati blagovremeno i u periodu na koji se odnose, potraživanja knjigovodstveno evidentirati u momentu nastanka, a za iskazana potraživanja u Bilansu stanja izvršiti analizu i ocjenu naplativosti, i poduzeti daljnje mjere s ciljem realnog njihovog realnog iskazivanja.*

6.2.2 Stalna sredstva

Sadašnja vrijednost **stalnih sredstava** iskazana je u iznosu od 44.006.982 KM (nabavne vrijednosti 54.265.776 KM i ispravke vrijednosti 10.258.794 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. Strukturu nabavne vrijednosti stalnih sredstava čine: građevine (49.574.382 KM), oprema (3.267.061 KM), stalna sredstva u obliku prava (1.080.740 KM), sredstva u pripremi (133.034 KM) sredstva van upotrebe (118.258 KM) i zemljište i šume (92.301 KM).

U skladu s članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH budžetski korisnici dužni su uspostaviti pomoćnu knjigu kapitalne imovine. Grad nije uspostavio knjigu kapitalne imovine u skladu s navedenim propisima. Grad ne posjeduje podatke o strukturi imovine iskazane u glavnoj knjizi i njihovim pojedinačnim vrijednostima, s obzirom na to da ni pomoćna knjiga nije uspostavljena.

Iskazani iznos **građevina** odnosi se na: ostale objekte (37.306.474 KM) i zgrade i stanove (12.267.908 KM). Ulaganja u vodovodnu mrežu (21.354.188 KM), ceste i mostove (12.513.293 KM) i vanjsko osvjetljenje i trotoare (3.431.972 KM) su najveći dio pozicije „ostali objekti“.

Prema dostavljenim informacijama ukupna dužina cestovne infrastrukture na području Grada iznosi 400,30 kilometara, a Grad održava lokalne ceste i gradske ulice i učestvuje u investicijskom održavanju nekategorisanih cesta. Utvrdili smo da je Grad izvođenje radova na rekonstrukciji i asfaltiranju glavnog seoskog puta kroz naselje Srđevići, te asfaltiranju saobraćajnice u naselju Golubić sufinansirao u iznosu

od 50% vrijednosti projekata. Ostali dio su finansirala udruženja građana ili mjesne zajednice. Na poziciji *cesta i mostova* knjigovodstveno je evidentiran iznos koji je Grad finansirao (113.142 KM), a ne cijelokupna vrijednost projekata (226.284 KM), zbog čega je manje iskazana vrijednost ovih sredstava. Upravljanje, građenje, rekonstrukcija, održavanje i zaštita lokalnih cesta i gradskih ulica je shodno odredbama Zakona o cestama u FBiH u nadležnosti gradskih organa, a ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja ne osigurava stvarnu vrijednost cestovne infrastrukture.

Na poziciji *zgrada i stanova* dio iskazanog iznosa odnosi se objekte koje su knjigovodstveno evidentirani u ranijem periodu po osnovu Odluka Vijeća o prestanku rada Fonda fizičke kulture Livno i Fonda u stambeno-komunalnom gospodarstvu općine Livno u iznosima preuzetim iz bilansa ugašenih fondova. Za ove građevine (zgrada vatrogasna, toplana i druge) Grad ne posjeduje potpunu dokumentaciju o pravu vlasništva i raspolaganja čija je nabavna vrijednost na 31. 12. 2023. godine iskazana u iznosu od 481.352 KM. U okviru zgrada i stanova evidentirana su i ulaganja u objekte koji nisu u vlasništvu Grada ili koji su u izgradnji (Muzička škola, osnovne škole, poljoprivredni centar).

Revizijom smo utvrdili da se ulaganja u rekonstrukciju poljoprivrednog centra po fazama ne evidentiraju u okviru iste pozicije stalnog sredstva. Dio je evidentiran na poziciji oprema u pripremi (133.034 KM), a dio na poziciji zgrada (70.906 KM). Izgradnja mrtvačnice evidentirana je na poziciji zgrada u iznosu od 135.945 KM, iako izgradnja ovog objekta nije završena, a prema prezentovanoj dokumentaciji utvrdili smo da je vrijednost izvršenih radova na ovom objektu na 31. 12. 2023. godine veća. Shodno navedenom, evidentiranje stalnih sredstva u pripremi nije izvršeno na propisanim pozicijama kontnog plana, a posljedica navedenog je netačan obračun amortizacije.

Nisu evidentirana ni osnivačka ulaganja u preduzeća kojima je Grad osnivač, a koja su navedena u tački 1. Izvještaja.

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine⁵⁵ Grad je bio u obavezi da izvrši revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizijom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Grad bio obavezan izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, to nije učinjeno. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava na 1. 1. 2023. godine bila bi više iskazana za najmanje 7.469.038 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stopa rasta cijena u 2022. godini. Izmjenom podzakonskih propisa⁵⁶ prestala je obaveza revalorizacije.

Grad ne raspolaže potpunom dokumentacijom o vlasništvu ili posjedu za dio objekata čija je nabavna vrijednost na 31. 12. 2023. godine iskazana u iznosu od 481.352 KM.

Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 7.469.038 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima. Stalna sredstva nisu realno iskazana jer su u okviru njih nisu iskazana ukupna ulaganja u ceste i nisu evidentirana osnivačka ulaganja, a nije uspostavljena ni knjiga kapitalne imovine. Efekte na finansijske izvještaje nismo u mogućnosti izmjeriti. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **utvrditi stvarno stanje imovine Grada koja je u njegovom vlasništvu i nadležnosti, knjigovodstveno evidentirati svu imovinu, te uspostaviti pomoćnu knjigu kapitalne imovine u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

⁵⁵ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

⁵⁶ Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/23), Pravilnik o izmjenama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 99/23) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 99/23)

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 6.907.579 KM a odnose se na: kratkoročna razgraničenja (4.878.452 KM), kratkoročne tekuće obaveze (1.550.536 KM), obaveze prema zaposlenima (313.540 KM) i finansijske i obračunske odnose s drugim povezanim jedinicama (165.051 KM).

Kratkoročna razgraničenja odnose se na: razgraničene prihode (4.142.629 KM) i razgraničene rashode (735.824 KM).

U okviru razgraničenih prihoda iskazana su potraživanja i razgraničeni prihodi za primljene namjenske transfere.

Razgraničeni prihodi za namjenska sredstva iskazani u iznosu od 391.520 KM odnose se najvećim dijelom na neutrošena sredstva namijenjena za izgradnju nove zgrade Dječjeg vrtića (195.583 KM) i za realizaciju projekta Centar izvrsnosti (130.000 KM).

Shodno Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor neutrošena namjenska sredstva se na kraju godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, trebaju se preknjižiti na vremenska razgraničenja. Razgraničeni prihodi se u narednoj fiskalnoj godini preknjižavaju se sa konta vremenskih razgraničenja na odgovarajući konto grupe 7. Za iznos razgraničenih prihoda u narednoj fiskalnoj godini planiraju se u budžetu rashodi i izdaci.

Revizijom smo utvrdili da u prethodnim periodima, ali i u tekućoj godini Grad nije razgraničavao namjenska neutrošena sredstva nego ih je priznavao kao prihod perioda. Naime, uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su kratkoročna razgraničenja manje iskazana za najmanje 498.984 KM po osnovu primljenih a neutrošenih sredstava u 2023. godini, a što je opisano u tački 6.1.1.2 i 6.1.1.3 Izvještaja.

Grad nije razgraničio neutrošene namjenske prihode u iznosu od najmanje 498.984 KM, već ih je priznavao kao prihod perioda tekuće i ranijih godina, zbog čega su kratkoročna razgraničenja u Bilansu stanja manje iskazana za navedeni iznos (tačka 6.1.1.3 Izvještaja).

U okviru Razgraničenih rashoda (735.824 KM) iskazane su obaveze koje se najvećim dijelom odnose na obaveze po osnovu tekućih transfera (za energetsku pomoć (470.036 KM), za subvencioniranje kupnje prve nekretnine (95.8000 KM), subvencioniranje jesenje sjetve (13.050 KM) i druge). Shodno tome tekuće kratkoročne obaveze nisu evidentirane na propisanoj poziciji kontnim planom, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se na obaveze prema dobavljačima (1.447.241 KM), obaveze za subvencije javnim preduzećima (80.000 KM) i obaveze prema fizičkim licima (23.295 KM). Najznačajnije obaveze prema dobavljačima su: JP KOMUNALNO d.o.o. Livno (280.479 KM), „Livnoputevi“ d.o.o. Livno (243.976 KM), „Roco commerce“ d.o.o. Livno (179.092 KM), G&M Semren d.o.o. Livno (158.287 KM), IG POKVIĆ d.o.o. Tomislavgrad (106.675 KM), Promark d.o.o. Mostar (92.500 KM), Hercegbosanske šume Kupres (56.781 KM), MG Elektro Mrkonjić Grad (50.088 KM).

Dio iskazanih obaveza je usaglašen sa dobavljačem a za dio utvrdili smo da su nepromijenjene duži niz godina, i da nije izvršeno usaglašavanje ovih obaveza na datum Bilansa (obaveze prema Hercegbosanskim šumama). Nije nam prezentirano da je izvršena analiza starosne strukture iskazanih obaveza niti da su poduzete aktivnosti sa ciljem realnog iskazivanja obaveza prema dobavljačima. Naime, za osporene izvode otvorenih stavki (kao naprimjer za JP KOMUNALNO d.o.o. Livno i Promark d.o.o. Mostar) nisu poduzete dalje aktivnosti na usaglašavanju stanja.

Na poziciji kratkoročnih tekućih obaveza nisu iskazane obaveze po osnovu izvršnih sudskih presuda, poreza na dodanu vrijednost, a obaveze za naknade vijećnicima i naknade za rad u komisijama knjigovodstveno se ne evidentiraju u mjesecu na koji se odnose i u utvrđenim rokovima za knjiženje.

Obaveze prema zaposlenima (313.540 KM) odnose se na obaveze za plaće i naknade plaća za decembar 2023. godine.

Na poziciji finansijskih i obračunskih odnosa sa drugim pravnim licima (165.051 KM) najvećim dijelom iskazane su obaveze za plaće za decembar 2023. godine i druge materijalne troškove budžetskih korisnika koje se finansiraju iz Budžeta Grada.

Preporuka:

- *knjigovodstveno evidentirati kratkoročne obaveze Grada u momentu njihovog nastanka, te izvršiti analizu i ocjenu obaveza iz ranijeg perioda s ciljem njihovog realnog iskazivanja.*

6.2.4 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 5.773.242 KM su obaveze po vanjskom dugu. Usaglašene su sa Federalnim ministarstvom finansija i Razvojnom bankom na 31. 12. 2023. godine, a odnose se na:

- **5.342.795 KM** – obaveze po osnovu Podugovora o kreditu za Projekat razvoja sustava vodoopskrbe općine Livno iz 2009. godine. Prema reprogramiranom planu otplate (Aneks 2 od 16. 4. 2019. godine) anuiteti se plaćaju dva puta godišnje, a posljednji anuitet za plaćanje dospijeva 30. 9. 2030. godine;
- **390.894 KM** – obaveze po osnovu ugovora za sanaciju komunalne infrastrukture Sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ (IDA- 2148). Anuiteti se plaćaju dva puta godišnje, a posljednja rata dospijeva 1. 10. 2035. godine;
- **39.453 KM** – obaveze po osnovu Supsidijarnog finansijskog sporazuma za Projekt urbane infrastrukture i pružanja usluga (WB-IDA 39540). Anuiteti se plaćaju dva puta godišnje, a posljednja rata dospijeva 15. 10. 2024. godine.

Izvještaji o vanjskom dugu i garancijama nisu sačinjeni i dostavljeni Federalnom ministarstvu finansija, što nije u skladu sa odredbama Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH i Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.

Preporuka:

- *izvještaje o stanju vanjskog duga i garancijama dostavljati Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.*

6.2.5 Popis imovine i obaveza

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da je pravno lice dužno najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina izvršiti popis imovine i obaveza s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklajivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Pravno lice dužno je izvršiti popis u roku od najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine. Pravilnikom o popisu imovine, obaveza i potraživanja Općine Livno⁵⁷ definisano je da je popisom stalnih sredstava i sitnog inventara potrebno utvrditi razlike između stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, te uzorke i vrijednosti utvrđenih viškova/manjkova.

Članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH definisano je da su budžetski korisnici prije sačinjanja finansijskih izvještaja obavezni za potraživanja sa stanjem na 31.12. dužniku dostaviti konfirmaciju – izvod otvorenih stavki na usaglašavanje, što Grad nije učinio.

Gradonačelnik je 29. 12. 2023. godine donio Odluku o redovnom popisu imovine, obaveza i potraživanja. Rješenjem od 29. 12. 2023. godine imenovane su dvije komisije za popis i to: za popis stalnih sredstava i sitnog inventara, te za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza. Odlukom je utvrđeno da su komisije obavezne izvještaj o popisu dostaviti gradonačelniku na razmatranje i usvajanje do 1. 2. 2024. godine.

Komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara izvršila je naturalni popis stalnih sredstava (kompjuterska oprema, kancelarijski namještaj i slično) i sitnog inventara u zgradama gradske uprave i

⁵⁷ Broj 02-05-3724/16 od 28. 12. 2016. godine

poslovnim prostorima koji su u vlasništvu Grada, sportske opreme u dvorani, te vozila. Dio opreme je predložen za otpis zbog neupotrebljivosti i zastarjelosti. Nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je izvršen popis zemljišta, građevina, stalnih sredstava u obliku prava i sredstava u pripremi. Za popisani dio nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom kako je to propisano i Pravilnikom o popisu imovine, obaveza i potraživanja Općine Livno.⁵⁸

Popisom nisu obuhvaćena sredstva jednog transakcijskog računa (Projekt sinergija Livanjskog LPZ) i deviznog računa. Nije izvršen popis kratkoročnih obaveze prema fizičkim licima, finansijskih i obračunskih odnosa sa drugim povezanim jedinicama, kratkoročna razgraničenja, te obaveze prema radnicima za topli obrok, regres i slično. Utvrdili smo da je popis potraživanja i obaveza izvršen preuzimanjem knjigovodstvenih podataka iz Glavne knjige, a struktura potraživanja od pravnih i fizičkih lica, te obaveza prema dobavljačima nije utvrđena.

Iako je Grad u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH bio dužan izvršiti popis u roku od najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine, komisije su tek 11. 3. 203. godine svoje izvještaje dostavile gradonačelniku koji ih nije usvojio.

S obzirom na to da su Odluka o redovnom popisu imovine, obaveza i potraživanja, te rješenja kojima su imenovane komisije imenovane donesena 29. 12. 2023. godine, konstatujemo da popis imovine i obaveza nije započet blagovremeno. Grad nije izvršio popis zemljišta, građevina, stalnih sredstava u obliku prava, sredstava u pripremi, transakcijskog računa (Projekt sinergija Livanjskog LPZ), deviznog računa, kratkoročnih obaveze prema fizičkim licima, finansijskih i obračunskih odnosa sa drugim povezanim jedinicama i kratkoročna razgraničenja. Za popisani dio nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Iako je Grad u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH bio dužan izvršiti popis u roku od najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine, popis nije okončan. Shodno navedenom, popis imovine i obaveza nije proveden u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članovima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 14.779.563 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 14.050.273 KM i neto novčani primici u iznosu od 729.290 KM. Saldo gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 7.002.710 KM, a na kraju godine u iznosu od 7.732.000 KM. S obzirom na to da smo utvrdili da prihodi nisu prevedeni na stvarne novčane primitke (naplate), a rashodi na stvarne novčane izdatke (isplate), konstatujemo da izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu s članom 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenta u izvještajnom periodu, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 1.138.635 KM, a odnosi se na potencijalne obaveze po osnovu dane garancije po projektu Upravljanje čvrstim otpadom-izgradnja otpada za općine Livno, Bosansko Grahovo i Glamoč. Sa Federalnim ministarstvom finansija 18. 5. 2012. godine zaključen je ugovor o garanciji kojom Općina izdaje garanciju na iznos od 756.871 USD, što je 49% predviđenog

⁵⁸ Broj 02-05-3724/16 od 28. 12. 2016. godine

iznosa za izgradnju Regionalnog odlagališta otpada za Općine Livno, Bosansko Grahovo i Glamoč što odgovara iznosu do 582.175 EUR-a. Prema ugovoru, krajnji korisnik kredita je „LI – ČISTOĆA“ d.o.o. Livno. Iako sudski sporovi u toku predstavljaju uslovna potraživanja i obaveze, odnosno događaje koji otvaraju mogućnost za uticaj na sredstva i izvore u budućnosti, oni nisu knjigovodstveno evidentirani u okviru vanbilanske evidencije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *vršiti procjenu ishoda sporova u toku i shodno procjeni evidentirati uslovna potraživanja i obaveze po ovom osnovu u vanbilansnoj evidenciji.*

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2023. donesen je 20. 1. 2023, a tokom godine izvršeno je šest njegovih izmjena i dopuna. Procijenjena vrijednost javnih nabavki, nakon izvršenih izmjena i dopuna, iznosila je 9.822.126 KM.⁵⁹ Podatke o planiranim, provedenim i revidiranim postupcima javnih nabavki prema vrstama postupaka dajemo u tabelarnom pregledu.

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provredene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Otvoreni postupak	10	8.445.223	5	1.820.333	4	1.797.636
Konkurenčki zahtjev za dostavu ponuda	33	933.248	21	525.671	6	284.812
Direktni sporazum	89	443.655	60	289.801	15	68.142
Ukupno	132	9.822.126	86	2.635.805	25	2.150.590

*Prema posljednjim izmjenama

Prilikom provođenja ovih postupaka primjenjivao se kriterij ekonomski najpovoljnije ponude, pri čemu su kao podkriteriji određeni: cijena (80% ukupnog broja bodova), rok za izvođenje radova (10%) i garantni rok na izvedene radove (10%). Tenderskim dokumentacijama je, naprimjer, utvrđen minimalan i maksimalan rok za izvođenje radova. Kao dokaz da su izvođači sposobljeni za izvođenje radova Grad je zahtjevao dostavljanje Izjave o građevinskim mašinama i tehničkoj opremi kojom izvođač raspolaze, a nije utvrđeno koja je mehanizacija potrebna za izvođenje radova. **Slijedom navedenog, konstatujemo da neophodne informacije i pojašnjenja na osnovu kojih ponuđači mogu pripremiti svoje ponude nisu jasno definisana, što nije u skladu s članom 53. Zakona o javnim nabavkama.**

Nabavka izvođenja radova na **izgradnji sekundarne vodovodne mreže za naselje Ljubunčić i rezervoar Ljubunčić I faza, PS Ljubunčić 2 i elektro radovi, rezervoar II** prvi put je pokrenuta 14. 3. 2022. godine. Ured za razmatranje žalbi je Rješenjem od 26. 4. 2023. godine predmet vratio Gradu na ponovni postupak kako bi ga okončao u skladu sa članom 69. Zakona o javnim nabavkama jer su ukupne cijene ponuda bile iznad procijenjene vrijednosti nabavke koja je iznosila 1.069.323 KM. Grad je postupak poništio 16. 5. 2023. godine zbog toga što niti jedna od četiri primljene ponude nije bila prihvatljiva, iako je to trebao učiniti u aprilu 2022. godine, kada je prvi put izvršena ocjena ponuda i donesena Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, nakon čega su uslijedile žalbe koje su rezultirale dugim trajanjem postupka.

Novi postupak za ovu nabavku je pokrenut Odlukom od 21. 6. 2023. godine. Primljene su tri ponude za koje je ocjenjeno da zadovoljavaju uslove postavljene tenderskom dokumentacijom. Na e-aukciji, koja je održana 50 dana nakon otvaranja ponuda, dva ponuđača su umanjila ukupnu cijenu ponude. Vremenski razmak od otvaranja ponuda do e-aukcije ne smatramo primjerenim iako ga je predstavnik komisije pravdao potrebnim vremenom da detaljno analizira sve ponude kako bi utvrdili jesu li prihvatljive. Napominjemo da Grad u 2023. godini nije donio interni akt kojim bi, između ostalog, utvrdio rokove za postupanje kod provođenja postupaka nabavki, što nije skladu sa članom 13. Zakona

⁵⁹ Iznosi su izraženi sa PDV-om.

o javnim nabavkama. Na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača od 29. 9. 2023. godine uložena je žalba koju je komisija djelimično prihvatile i jednu ponudu ocijenila kao neprihvatljivu jer je konstatovala da tehnička specifikacija nije bila u skladu sa tenderskom dokumentacijom. Napominjemo, ovu ponudu je komisija prethodno ocijenila kao prihvatljivu. Potom su uslijedile žalbe dva ponuđača koje su proslijeđene Uredu za razmatranje žalbi, ali su oni ubrzo odustali od žalbi. Postupanje Grada vezano uz žalbe bilo je u propisanim rokovima. Tokom žalbenog postupka još jedna ponuda je ocijenjena kao neprihvatljiva jer ponuđač nije na zahtjev Grada produžio rok važenja ponude i garancije za ozbiljnost ponude. Ugovor sa grupom ponuđača „Livnopotovi“ d.o.o. Livno i „Unioninvest“ d.d. Sarajevo, čija ponuda pri prvom ocjenjivanju bila treće rangirana i čija ukupna cijena nije umanjena na e-aukciji, zaključen je 8. 12. 2023. godine u vrijednosti od 1.330.207 KM. Izvođač radova je bio u obavezi izvršiti radove u roku od 180 dana nakon što zaprimi pismeni nalog Grada. Izvođač radova do kraja 2023. godine nije uveden u posao.

Otvoreni postupak nabavke radova izgradnje sekundarne vodovodne mreže za naselje Ljubunčić koji je pokrenut u 2022. godini nije blagovremeno okončan poništenjem, nego tek u maju 2023. godine, nakon što je Ured za razmatranje žalbi rješenjem vratio predmet na ponovni postupak dajući uputu da se okonča u skladu sa članom 69. Zakona o javnim nabavkama.

U ponovljenom postupku, e-aukcija je održana 50 dana nakon otvaranja ponuda, te je zaključen ugovor u vrijednosti od 1.330.207 KM. Izvođač radova nije uveden u posao do kraja 2023. godine zbog dužine trajanja postupaka javne nabavke što je za posljedicu imalo povrat primljenih sredstava za ove namjene. Ne možemo potvrditi da su ovi postupci javnih nabavki provedeni s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, kako je to utvrđeno članom 3. Zakona o javnim nabavkama, jer je za posljedicu imalo povrat primljenih sredstava od Federalnog ministarstva finansija u iznosu od 380.000 KM.

Prema odredbama ugovora zaključenih od 4. 7. 2023. godine za izvođenja radova na **izgradnji fekalnog kolektora u obuhvatu RP Rasadnik-krak 1 sa „G&M Semren“ d.o.o.** Bila u vrijednosti od 266.188 KM i za izvođenje radova na **izgradnji vodovoda krak I u obuhvatu RP Rasadnik sa „Omazić“ d.o.o.** Livno u vrijednosti od 107.640 KM, izvođači su bili u obavezi izvršiti radove u roku od 90 dana nakon što zaprime pismene naloge Grada. Izvođači su ponudili minimalnu vrijednost roka za izvođenje radova kao potkriterija za ocjenu ponuda. Nalozi za izvođenje radova nisu nam prezentirani. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da je „G&M Semren“ d.o.o. Bila uveden u radove 25. 9. 2023. godini, a na 31. 12. 2023. godine radovi nisu okončani i izvedeni su u vrijednosti od 118.258 KM što je 44,43% ukupno ugovorene vrijednosti. „Omazić“ d.o.o. Livno uveden je u radove 16. 8. 2023. godini, a na 31. 12. 2023. godine radovi nisu okončani i izvedeni su u vrijednosti od 103.981 KM što je 96,60% ukupno ugovorene vrijednosti. Ugovorima su predviđene kaznene odredbe u slučaju neopravdanog produženja rokova za izvođenje radova u visini od 0,1% ugovorene vrijednosti za svaki dan kašnjenja, s tim da cjelokupni iznos ne može biti veći od 5%. **Ugovorima nije predviđen rok za uvođenje izvođača u radove, a kod radova na izgradnji fekalnog kolektora izvođač je uveden u radove 83 dana od dana zaključenja ugovora.** Ističemo da je rok za izvođenje radova bio potkriterij za ocjenu ponuda, a izabrani izvođači radova su u svojim ponudama odredili njegovu minimalnu ponuđenu vrijednost. Prema prezentiranim podacima, izvođači se nisu pridržavali ugovorenih rokova za izvođenje radova, a Grad nije utvrdio razloge prekoračenja rokova, te u skladu s tim aktivirao kaznene odredbe predviđene ugovorima. Rok važenja garancija za uredno izvršenje ugovora, koje su tražene tenderskim dokumentacijama, istekao je prije nego što su izvođači okončali ugovorene radove. Shodno navedenom, konstatujemo da se izvršavanje Budžeta ne zasniva na načelima jedne godine i efikasnosti utvrđenih Zakonom o budžetima u FBiH.

Kod nabavke **vatrogasnog vozila** procijenjene vrijednosti 31.590 KM provedene putem konkurenetskog zahtjeva za dostavu ponuda utvrdili smo sljedeće. Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke specifikacije, između ostalog, definisane su sljedeće karakteristike vozila: pređena kilometraža maksimalno 25.900 kilometara, nije starije od 1998. godišta, snaga motora u rasponu 105-110 KW, broj sjedala 3+6, masa vozila minimalno 2.700 kg, benzinski motor, te da je zapremina spremnika za vodu minimalno 350 litara. Tendersku dokumentaciju je preuzeo 13 pravnih lica, a tri su dostavila ponude od kojih je jedna ocijenjena kao neprihvatljiva jer nije sadržavala izjavu o roku

isporuke. Komisija je utvrdila da dvije ponude ispunjavaju tehničke uslove, iako tenderskom dokumentacijom nije traženo niti je prezentirano da su ponuđači dostavili tehničke specifikacije ponuđenog vozila. Ugovor sa dobavljačem „G&M Semren“ d.o.o. Bila zaključen je 3. 5. 2023. godine u vrijednosti 31.553 KM. Tehničke karakteristike isporučenog vozila su: godina proizvodnje je 1998., snaga motora je 105 kw, broj sjedala je 1 + 8, masa vozila je 2.700 kg, benzinski motor, zapremina spremnik za vodu je 350 litara, a prijeđena kilometraža isporučenog vozila je 26.000 kilometara. **Pri prijemu vozila nije konstatovano odstupanje zahtijevane i predene kilometraže vozila, niti prekoračenje ugovorenog roka isporuke.** Shodno navedenom, konstatujemo da tenderskom dokumentacijom nisu traženi dokazi o ispunjenosti tehničkih karakteristika vozila, da komisija za javnu nabavku nije ispravno ocijenila ponude, te da je ugovor zaključen za vozilo koje ne ispunjava u potpunosti uslove iz tenderske dokumentacije. Navedeno nije u skladu sa članom 53. i 73. Zakona o javnim nabavkama.

Realizacija ugovora potpisanih u ranijim godinama

Provedenom revizijom utvrdili smo da je Grad kod nadzora nad **realizacijom ugovora koji su zaključeni u prethodnim godinama** postupao identično kao kod ugovora zaključenih u tekućoj godini, prethodno opisanih (izgradnja fekalnog kolektora u obuhvatu RP Rasadnik-krak 1 i izgradnja vodovoda krak I u obuhvatu RP Rasadnik).

Ugovor o izgradnji sekundarne vodovodne mreže sa izvođačem radova „Roco commerce“ d.o.o. Livno u vrijednosti 1.225.576 KM je zaključen je 9. 11. 2022. godine. Izvođač radova je bio u obavezi izvršiti radove u roku od 180 dana nakon što zaprimi pismeni nalog Grada. Nalog za izvođenje radova nam nije prezentiran. Rok za uvođenje u radove nije predviđen ugovorom, a prema građevinskom dnevniku izvođač je uveden u radove 20. 11. 2023. godine, **dakle više od godinu dana nakon zaključenja ugovora.** Obrazloženje zašto je izvođač uveden u radove više od godinu dana nakon što je zaključen ugovor nam nije prezentovano. Na 31. 12. 2023. godine radovi nisu okončani, a do tada je izvođač izveo radove u ukupnoj vrijednosti od 331.882 KM (27,08% ukupno ugovorene vrijednosti).

Ugovor o izgradnji prometnice u RP Rasadnik sa izvođačem radova „Roco commerce“ d.o.o. Livno u vrijednosti 993.330 KM je zaključen 2. 12. 2022. godine. Izvođač radova je bio u obavezi izvršiti radove u roku od 180 dana nakon što zaprimi pismeni nalog Grada. Nalog za izvođenje radova nam nije prezentiran. Rok za uvođenje u radove nije predviđen ugovorom, a prema građevinskom dnevniku izvođač je uveden u radove 20. 2. 2023. godine. Na 31. 12. 2023. godine radovi nisu okončani, a do tada je izvođač izveo radove u ukupnoj vrijednosti od 510.187 KM (51,37% ukupno ugovorene vrijednosti). Obrazloženje zašto je izvođač nije okončao radove nije prezentirano.

Ugovor o izgradnji mrtvačnice sa izvođačem radova „Promark“ d.o.o. Mostar u vrijednosti od 294.526 KM je zaključen 31. 10. 2019. godine. Izvođač radova je bio u obavezi izvršiti radove u roku od 35 dana nakon što zaprimi pismeni nalog Grada. Nalog za izvođenje radova nam nije prezentiran, a izvođač je uveden u radove 6. 4. 2020. godine. Na 31. 12. 2023. godine, odnosno više od četiri godine od dana zaključenja ugovora, radovi nisu okončani, a do tada je izvođač izveo radove u ukupnoj vrijednosti od 279.523 KM (96,70% ukupno ugovorene vrijednosti).

Postupak **održavanja cesta u Gradu Livnu** proveden je putem otvorenog postupka nakon kojeg je 11. 1. 2021. godine zaključen okvirni sporazum sa izvođačem radova „Livnoputovi“ d.o.o. Livno u vrijednosti od 3.744.000 KM za period 2021. – 2024. godina. Izvršili smo uvid u tendersku dokumentaciju i realizaciju ugovora sa izvođačem radova. Obrascem za cijenu ponude, koja je sastavni dio tenderske dokumentacije, predviđena je nabavka 77 vrsta radova, roba i usluga.

Tačne ili okvirne količine predmeta nabavke nisu određene, nego su kao jedinične mjere određene jedan komad, sat, m² i slično. Jedinične cijene iz ponude izabranog ponuđača nakon e-aukcije iznosile su od 0,59 do 421,20 KM, a ukupna cijena ponude iznosila je 8.048 KM. Također, **tenderska dokumentacija ne sadrži podatke o dionicima i dužini puteva koji su predmet održavanja.** Prema izjavi odgovorne osobe Grad nije donio godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao ni program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta. Godišnji ugovor za 2022. godinu je zaključen 12. 1. 2022. godine u vrijednosti 936.000 KM, a za 2023. godinu je zaključen 20. 2. 2023. godine u

vrijednosti od 936.000 KM. Nije nam prezentirano na koji način se utvrđuju vrijednosti godišnjih ugovora. **Ni pojedinačni ugovori ne sadrže podatke o dionicima i dužini puteva koji su predmet održavanja.** Služba za građenje, prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove (u daljem tekstu: Služba) je izvođaču radova dostavljala naloge za izvođenje radova na pojedinačnim dionicama puteva nakon što je izvršila pregled prometne infrastrukture. **Okvirnim sporazumom, ugovorima ili nalozima nije preciziran rok za izvođenje radova, niti način obavljanja nadzora nad izvođenjem radova.** Za radove za koje je Služba uputila naloge u julu i augustu 2022., te maju 2023. godine izvođač je 14. 7. 2023. godine izdao privremenu situaciju u iznosu od 122.996 KM. Ovi radovi su fakturisani na osnovu ugovora za 2022. godinu. Okončanu situaciju za rekonstrukciju i asfaltiranje glavnog seoskog puta kroz naselje Srđevići u iznosu od 119.970 KM izvođač je izdao 44 dana nakon što mu je Grad uputio nalog, a okončanu situaciju za asfaltiranje saobraćajnice u naselju Golubić u iznosu od 106.314 KM izdao je 72 dana nakon što mu je Grad uputio nalog. Dokumentacija (npr. građevinski dnevnik) kojom se potvrđuje period izvođenja ovih radova nam nije prezentirana. **Budući da tenderskom dokumentacijom nisu određene tačne ili okvirne količine predmeta nabavke, niti rokovi za izvođenje radova, konstatujemo da nije sačinjena u skladu sa članom 53. Zakona o javnim nabavkama.** Nije nam prezentirano da Grad raspolaže informacijama o periodu obavljanja radova, niti o realizaciji okvirnog sporazuma za održavanje saobraćajnica, slijedom čega konstatujemo da nije uspostavljen nadzor nad realizacijom po zaključenim ugovorima. Godišnje obavještenje o dodjeli ugovora za ovaj okvirni sporazum za ugovore dodijeljene u 2022. godini objavljeno je na portalu javnih nabavki, ali ne i za ugovore dodijeljene u 2023. godini, što nije u skladu sa članom 74. Zakona o javnim nabavkama.

Tenderska dokumentacija u pojedinim slučajevima nije sadržavala potpune informacije jer u postupku nabavke izvođenja radova nije navedena potrebna oprema i građevinske mašine koju ponuđači trebaju imati u vlasništvu ili na raspolaganju, a za postupak održavanja cesta nisu određene tačne ili okvirne količine predmeta nabavke, niti rokovi izvođenja radova. Kod nabavke vatrogasnog vozila tenderskom dokumentacijom nisu traženi dokazi o ispunjenosti tehničkih karakteristika vozila. Ugovor je zaključen za vozilo koje ne ispunjava tražene tehničke karakteristike u dijelu predene kilometraže. Radovi ugovorene vrijednosti 2.887.260 KM nisu izvršeni u utvrđenim rokovima, razlozi prekoračenja rokova nisu dokumentovani, te nisu ni aktivirane kaznene odredbe predviđene ugovorima. E-aukcija u postupku nabavke radova izgradnje sekundarne vodovodne mreže održana je 50 dana nakon otvaranja ponude, a izvođač radova nije uveden u posao ugovorene vrijednosti 1.330.207 KM do kraja 2023. godine zbog dužine trajanja postupaka javne nabavke što je za posljedicu imalo povrat primljenih sredstava za ove namjene. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama i zaključenim ugovorima.

Preporuke:

- tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja, naročito u dijelu tehničkih i količinskih specifikacija, rokova za izvođenje radova, te dokaza o ispunjavanju traženih tehničkih karakteristika, kako je propisano odredbama Zakona o javnim nabavkama;
- ocjenu ponuda vršiti blagovremeno i dosljedno u odnosu na zahtjeve utvrđene tenderskom dokumentacijom, osigurati validnost garancije za uredno izvršenje ugovora tokom realizacije ugovora, a ugovorima definisati način obavljanja nadzora nad izvođenjem radova;
- izvođače blagovremeno uvoditi u radove, a u slučajevima neopravdanog prekoračenja rokova dosljedno primjenjivati odredbe ugovora.

9. SUDSKI SPOROVI

Prema izvještaju o radu Općinskog pravobranilaštva za 2023. godinu, u toku je 36 parničnih predmeta gdje je Grad u svojstvu tužioca ili tuženog. Značajniji predmeti gdje je Grad u svojstvu tuženog odnose se na tužbe: turističke agencije „Li-Bus“ d.o.o. Livno na ime naknade materijalne štete

i izgubljene dobiti u periodu od 20. 10. 2020. do 30. 3. 2023 godine, zaposlenika iz radnog odnosa radi isplate pripadajućeg dodatka na plaću, te fizičkih i pravnih lica radi utvrđivanja prava vlasništva i uknjižbe.

Grad je tražilac izvršenja u 17 predmeta vrijednosti od 514.258 KM sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka.

U toku je i deset upravnih predmeta, od kojih je najznačajnija tužba „Hrvatske Elektroprivrede“ d.d. Zagreb (Republika Hrvatska) i „HEP Proizvodnje“ d.o.o. Zagreb radi poništenja rješenja Grada o komunalnoj naknadi za površine koje se koriste za prikupljanje vode u svrhu proizvodnje električne energije za 2022. godinu. Postupak je prekinut do odluke Ustavnog suda FBiH o ustavnosti Odluke o komunalnoj naknadi.

Ocjena ishoda sporova nije vršena, te potencijalne obaveze i potraživanja po osnovu sudskih sporova u toku nisu knjigovodstveno evidentirane u okviru vanbilansne evidencije, kako je propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Preporuka je data u tački 6. Izvještaja.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Grad je 20. 6. 2023. godine dostavio komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa tenderskom dokumentacijom koja ne sadrži jasne informacije i pojašnjenja za pripremu ponuda, te procedure provođenja nabavki izvođenja radova na izgradnji sekundarne vodovodne mreže za naselje Ljubunčić, vatrogasnog vozila i održavanja cesta.

Djelimično je prihvaćen komentar koji se odnosi na objavu godišnjeg obavještenja o dodjeli ugovora za okvirni sporazum za održavanje cesta, s obzirom na to da je za ugovore dodijeljene u 2022. godini dostavljeno Godišnje obavještenje, a nije dostavljeno za ugovore u 2023. godini.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- U vezi sa nalazom da tenderska dokumentacija pojedinih postupaka ne sadrži jasne informacije i pojašnjenja za pripremu ponuda navedeno je da ugovorni organ ima pravo da odredi uslove u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, ali da to nije obavezan, da potencijalni ponuđači nisu imali zamjerke na tražene izjave i da su one dostavljene. Međutim, tenderskom dokumentacijom tražena je izjava o građevinskim mašinama i tehničkoj opremi kojom izvođač raspolaže u svrhu izvršenja ugovora, a nisu utvrđeni ni minimalni uslovi koje u ovom pogledu ponuđači trebaju ispunjavati;
- U vezi postupka nabavke sekundarne vodovodne mreže za naselje Ljubunčić koji je pokrenut u 2022. godini, dostavljene su četiri žalbe i rješenja Ureda za razmatranje žalbi, sa obrazloženjem da je Grad postupao u skladu sa zakonom i u zakonskom roku, te da period trajanja postupka nije u nadležnosti Grada. Ovo obrazloženje nismo prihvatili jer smatramo da je dugo trajanje postupka ove javne nabavke posljedica postupanja ugovornog organa, odnosno toga da postupak nije poništen u aprilu 2022. godine (kada je izvršena prva ocjena ponuda), jer su sve četiri ponude bile neprihvatljive. Umjesto poništenja, donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, te su uslijedile žalbe jednog od ponuđača čije rješavanje je imalo za posljedicu dugo trajanje postupka, te poništenje tek u maju 2023. godine.

Također, navedeno je da je zbog kompleksnosti predmeta nabavke koja je pokrenuta u 2023. godini komisiji za nabavku bilo potrebno 50 dana da, od otvaranja ponuda do održavanja e-aukcije, izvrši detaljnu analizu ponuda, te da je odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača donesena u zakonskom roku. Ne smatramo opravdanim i efikasnim da je petočlanoj komisiji koja ima i zamjenske članove potreban period od 50 dana za detaljnu analizu ponuda, posebno imajući u vidu da su za nabavku djelimično bila osigurana sredstva koja su se trebala iskoristiti u određenom periodu, te da nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuju i obrazlažu aktivnosti i rad komisije tokom ovog perioda;

- Vezano za nabavku vatrogasnog vozila dostavljeno je obrazloženje da je odstupanje između zahtijevane i pređene kilometraže vozila nastalo jer je dobavljač homologaciju vozila izvršio kod ovlaštenog tijela koje je udaljeno od njegovog središta, te da nisu traženi dokazi o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti jer se radi o specijaliziranom vozilu. Dostavljene su i: Potvrda ovlaštene kuće o identifikaciji vozila i ocjeni tehničkog stanja od 4. 7. 2023. godine, saobraćajna dozvola, te je ponovno dostavljen Zapisnika o ocjeni ponuda i radu Komisije za javnu nabavku od 6. 4. 2023. godine. Navedeno nema uticaja na izmjenu nalaza, jer se nalaz odnosio na to da su tenderskom dokumentacijom definisani određeni uslovi, ali nisu zahtijevani dokazi o njihovoj ispunjenosti, niti je dostavljena druga dokumentacija koja potvrđuje na koji način je komisija izvršila ocjenu ponuda;
- Kod nabavke radova na održavanju cesta, u vezi nalaza da tenderskom dokumentacijom nisu određene tačne i okvirne količine predmeta nabavke, Grad je naveo da se radi o izuzetnom slučaju u kojem nije mogao definisati ni tačnu, ni okvirnu količinu predmeta nabavke (asfaltiranje, saobraćajna signalizacija i slično), te da su shodno tome utvrđene količine po jednom komadu. Navedeno obrazloženje nismo mogli prihvatići s obzirom na to da je Zakonom o cestama u FBiH utvrđena obaveza donošenja strategija razvoja lokalnih cesta i ulica u gradovima i naseljima i godišnjih planova i programa održavanja i zaštite, kao i programa rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta, te da je Zakonom o budžetima u FBiH propisana obaveza donošenja dokumenta okvirnog budžeta kojim se vrši trogodišnje planiranje okvirnog budžeta, koji treba da predstavljaju osnovu za planiranje izvođenja ove vrste radova. Vezano za konstataciju da okvirnim sporazumom, ugovorima ili nalogima nije preciziran način vršenja nadzora dato je obrazloženje da se nadzor vrši u sklopu radnog mjeseta višeg samostalnog referenta za komunalne poslove, te je dostavljen izvod iz Pravilnika o unutrašnjoj sistematizaciji. Međutim, nije dostavljen dokaz da je sistematizovano radno mjesto popunjeno, niti da su ovi poslovi obavljeni.

Dostavljena je i informacija da je imenovan koordinator na projektu izgradnje sekundarne vodovodne mreže za naselje Ljubunčić i da je dostavljen poziv izvođaču radova za uvođenje u radove, što nije imalo uticaja na nalaze i preporuke u Izvještaju.

Reviziju Grada Livna obavio je revizorski tim u sastavu: Amira Muhić – voditeljica tima, Ognjen Mustapić – član tima, i Selma Kešetović – članica tima.

Voditeljica tima

Amira Muhić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina

Amela Muhalilović, s.r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj: 4281070560007

Šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 84.11

Nadležno ministarstvo: Ministarstvo financija HBŽ

Operativni broj: 0

Organizacioni broj: 0

Potrošačka jedinica-glava: Proračun Grada Livna

Fukcionalni kod: 0

Sjedište potrošačke jedinice: Livno

Fond: 0

Pojedinačni obrasci:

Potrošačka jedinica-glava: Proračun Grada Livna

Konsolidovani obrasci:

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja : od 01.01.2023 do 31.12.2023

KM

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	13.699.234	13.777.219	12.795.730	77.985	100,6%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	7.325.700	7.828.943	7.530.476	503.243	106,9%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća (4+5+6)	202	3.500	3.391	1.329	-109	96,9%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	3.500	3.391	1.329	-109	96,9%
5	711200	Porezi na dobit poduzeća	204	0	0	0	0	#Dij/0!!

6	711900	Porez na dobit banaka i dr. fin.organacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	#DIJ/0!
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	#DIJ/0!
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	#DIJ/0!
9	713000	Porezi na placu i radnu snagu (13=14)	208	6.500	6.420	4.514	-80	98,8%
10	713100	Porezi na placu (zaostale uplate poreza)	209	6.500	6.420	4.514	-80	98,8%
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	445.000	461.802	316.964	16.802	103,8%
12	714100	Porez na imovinu	211	445.000	461.802	316.964	16.802	103,8%
13	715000	Domaci porezi na dobra i usluge	212	2.200	1.207	1.927	-993	54,9%
14	716000	Porez na dohodak	213	1.700.000	2.017.218	1.839.829	317.218	118,7%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	5.078.000	5.245.114	5.267.723	167.114	103,3%
16	719000	Ostali porezi	215	90.500	93.791	98.190	3.291	103,6%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	4.441.154	4.134.995	3.414.205	-306.159	93,1%
18	721000	Prihodi od poduzetnickih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tecajnih razlika (19+.....+25)	217	857.000	571.284	538.102	-285.716	66,7%
19	721100	Prihodi od nefin. javnih preduzeća i fin. institucija	218	560.000	537.033	334.788	-22.967	95,9%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	293.000	30.150	200.416	-262.850	10,3%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	#DIJ/0!
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	4.000	4.101	1.760	101	102,5%
23	721500	Prihodi od pozitivnih tecajnih razlika	222		0	1.138	0	#DIJ/0!
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	#DIJ/0!
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdanu garanciju	224	0	0	0	0	#DIJ/0!
26	722000	Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	3.583.154	3.562.203	2.875.430	-20.951	99,4%
27	722100	Administrativne pristojbe	226	0	0	7	0	#DIJ/0!
28	722200	Sudske pristojbe	227	0	0	0	0	#DIJ/0!
29	722300	Komunalne naknade i pristojbe	228	555.000	493.960	500.377	-61.040	89,0%
30	722400	Ostale proračunske naknade i pristojbe	229	704.000	752.690	740.090	48.690	106,9%
31	722500	Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim	230	2.198.154	2.164.914	1.525.635	-33.240	98,5%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	231	86.000	99.037	88.174	13.037	115,2%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	40.000	51.602	21.147	11.602	129,0%
34	723000	Novčane kazne	233	1.000	1.508	602	508	150,8%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	71	0	#DIJ/0!

36	PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	1.932.380	1.813.281	1.851.049	-119.099	93,8%
37	731100 Primljeni tekuci transferi od inozemnih Vlada i medunarodnih organizacija	236	41.375	64.325	50.168	22.950	155,5%
38	732100 Primljeni transferi od ostalih razina vlasti	237	1.667.000	1.713.161	1.187.901	46.161	102,8%
39	741100 Primljeni kapitalni transferi od inozemnih Vlada	238	224.005	35.795	52.980	-188.210	16,0%
40	742100 Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	239	0	0	560.000	0	#DIJ/0!
41	742200 Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	#DIJ/0!
42	733100 Donacije	241	0	0	0	0	#DIJ/0!
43	RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	10.745.295	11.468.177	8.915.427	722.882	106,7%
44	611000 Place i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	3.458.700	3.100.132	2.884.011	-358.568	89,6%
45	611100 Bruto place i naknade placa	244	2.935.200	2.589.040	2.348.335	-346.160	88,2%
46	611200 Naknade troškova zaposlenih	245	523.500	511.092	535.676	-12.408	97,6%
47	612000 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	331.750	299.972	291.457	-31.778	90,4%
48	613000 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	1.165.365	1.091.435	1.110.279	-73.930	93,7%
49	613100 Putni troškovi	248	22.000	7.170	15.392	-14.830	32,8%
50	613200 Izdaci za energiju	249	278.150	301.826	229.035	23.676	108,5%
51	613300 Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	85.000	74.163	75.065	-10.837	87,3%
52	613400 Nabavka materijala i sitnog inventara	251	110.000	96.752	76.144	-13.248	88,0%
53	613500 Izdaci za usluge prijevoza i goriva	252	38.000	18.919	24.495	-19.081	49,8%
54	613600 Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0	0	658	0	#DIJ/0!
55	613700 Izdaci za tekuće održavanje	254	15.000	18.578	16.789	3.578	123,9%
56	613800 Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	20.000	11.267	17.008	-8.733	56,3%
57	613900 Ugovorene i druge posebne usluge	256	597.215	562.760	655.693	-34.455	94,2%
58	614000 Tekuci transferi i drugi tekuci rashodi (59+.....+66)	257	5.394.480	6.712.515	4.554.364	1.318.035	124,4%
59	614100 Tekuci transferi drugim razinama vlasti	258	43.500	44.900	54.962	1.400	103,2%
60	614200 Tekuci transferi pojedincima	259	1.166.000	1.305.526	60.000	139.526	112,0%
61	614300 Tekuci transferi neprofitnim organizacijama	260	2.042.500	1.966.007	2.199.178	-76.493	96,3%
62	614400 Subvencije javnim poduzećima	261	997.480	945.522	596.056	-51.958	94,8%
63	614500 Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	262	445.000	444.652	0	-348	99,9%
64	614600 Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	#DIJ/0!
65	614700 Tekuci transferi u inozemstvo	264	0	0	0	0	#DIJ/0!

66	614800	Druzi tekuci rashodi	265	700.000	2.005.908	1.644.168	1.305.908	286,6%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	261.000	260.041	60.000	-959	99,6%
68	615100	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	267	0	0	0	0	#DIJ/0!
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	261.000	20.000	0	-241.000	7,7%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	90.041	0	90.041	#DIJ/0!
71	615400	Kapitalni transferi javnim poduzecima	270	0	150.000	60.000	150.000	#DIJ/0!
72	615500	Kapitalni transferi privatnim poduzecima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	#DIJ/0!
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	#DIJ/0!
74	615700	Kapitalni transferi u inozemstvo	273	0	0	0	0	#DIJ/0!
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	4.000	4.082	15.316	82	102,1%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0		0	0	#DIJ/0!
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	4.000	4.082	15.316	82	102,1%
78	616300	Kamate na domace pozajmljivanje	277	0	0	0	0	#DIJ/0!
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	278	0	0	0	0	#DIJ/0!
80	600000	Tekuca proracunska pricuva	279	130.000			-130.000	0,0%
81		TEKUCI SUFICIT (TEKUCI DEFICIT) (1 minus 43)	280	2.953.939	2.309.042	3.880.303	-644.897	78,2%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0	#DIJ/0!
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	800.000	1.002.343	1.815.837	202.343	125,3%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	800.000	1.002.343	1.815.837	202.343	125,3%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih pricuva	284	0	0	0	0	#DIJ/0!
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	#DIJ/0!
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	3.712.000	2.922.112	2.557.206	-789.888	78,7%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	10.000	0	9.311	-10.000	0,0%
89	821200	Nabavka građevina	288	1.473.000	958.761	493.800	-514.239	65,1%
90	821300	Nabavka opreme	289	369.000	207.430	316.485	-161.570	56,2%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	#DIJ/0!
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	140.000	41.138	133.478	-98.862	29,4%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	1.720.000	1.714.783	1.604.132	-5.217	99,7%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	2.912.000	1.919.769	741.369	-992.231	65,9%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	41.939	389.273	3.138.934	347.334	928,2%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295				0	#DIJ/0!

97		PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	#DIJ/0!
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	297	0	0	0	0	#DIJ/0!
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	#DIJ/0!
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzecima	299	0	0	0	0	#DIJ/0!
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeca	300	0	0	0	0	#DIJ/0!
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeca i zajednickim ulaganjima	301	0	0	0	0	#DIJ/0!
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaceg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	#DIJ/0!
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvu	303	0	0	0	0	#DIJ/0!
105	822000	IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	#DIJ/0!
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	#DIJ/0!
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	#DIJ/0!
108	822300	Pozajmljivanje javnim poduzecima	307	0	0	0	0	#DIJ/0!
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeca	308	0	0	0	0	#DIJ/0!
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeca i učešće u zajednickim ulaganjima	309	0	0	0	0	#DIJ/0!
111	822600	Ostala domaca pozajmljivanja	310	0	0	0	0	#DIJ/0!
112	822700	Pozajmljivanje u inozemstvu	311	0	0	0	0	#DIJ/0!
113		NETO POVECANJE (SMANJENJE) FINANCIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	#DIJ/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANCIJSKIM OBVEZAMA	313				0	#DIJ/0!
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	#DIJ/0!
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	#DIJ/0!
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	#DIJ/0!
118	814200	Primici od inozemnog zaduživanja	317	0	0	0	0	#DIJ/0!
119	814300	Primici od domaceg zaduživanja	318	0	0	0	0	#DIJ/0!
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	#DIJ/0!

121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320		0	0	0	#DIJ/0!
122	815200	Primici od inozemnog zaduživanja	321		0	0	0	#DIJ/0!
123	815300	Primici od domaceg zaduživanja	322		0	0	0	#DIJ/0!
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	840.000	838.461	639.005	-1.539	99,8%
125	823100	Otpлате dugova primljenih kroz državu	324				0	#DIJ/0!
126	823200	Vanjske otplate	325			0	0	#DIJ/0!
127	823300	Otpлате domaceg pozajmljivanja	326	840.000	838.461	639.005	-1.539	99,8%
128	823400	Otpлате unutrašnjeg duga	327				0	#DIJ/0!
129	823500	Otpлате duga po izdanim garancijama	328				0	#DIJ/0!
130	823600	Otkup duga	329				0	#DIJ/0!
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	-840.000	-838.461	-639.005	1.539	99,8%
132		UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	-798.061	-449.188	2.499.929	348.873	56,3%
133		SINTETICKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	16.739.345	15.228.751	12.886.020	-1.510.594	91,0%
134	01	Opce javne usluge (135+....+142)	333	16.739.345	15.228.751	12.886.020	-1.510.594	91,0%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	16.739.345	15.228.751	12.886.020	-1.510.594	91,0%
136	012	Inozemna ekonomска помоћ	335		0	0	0	#DIJ/0!
137	013	Opce usluge	336		0	0	0	#DIJ/0!
138	014	Osnovno istraživanje	337		0	0	0	#DIJ/0!
139	015	iIR Opce javne usluge	338		0	0	0	#DIJ/0!
140	016	Opce javne usluge n. k.	339		0	0	0	#DIJ/0!
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340		0	0	0	#DIJ/0!
142	018	Transferi opceg karaktera izmedu razlicitih razina vlasti	341		0	0	0	#DIJ/0!
143	02	Odbrana (144+....+148)	342		0	0	0	#DIJ/0!
144	021	Vojna odbrana	343		0	0	0	#DIJ/0!
145	022	Civilna odbrana	344		0	0	0	#DIJ/0!
146	023	Inozemna vojna pomoc	345		0	0	0	#DIJ/0!
147	024	iIR Odbrana	346		0	0	0	#DIJ/0!
148	025	Odbrana n. k.	347		0	0	0	#DIJ/0!
149	03	Javni red i sigurnost (150+....+155)	348		0	0	0	#DIJ/0!
150	031	Policiske usluge	349		0	0	0	#DIJ/0!
151	032	Usluge protipožarne zaštite	350		0	0	0	#DIJ/0!

152	033	Sudovi	351		0	0	0	#DIJ/0!
153	034	Zatvori	352		0	0	0	#DIJ/0!
154	035	IiR Javni red i sigurnost	353		0	0	0	#DIJ/0!
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354		0	0	0	#DIJ/0!
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355		0	0	0	#DIJ/0!
157	041	Opci ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356		0	0	0	#DIJ/0!
158	042	Poљoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357		0	0	0	#DIJ/0!
159	043	Gorivo i energija	358		0	0	0	#DIJ/0!
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359		0	0	0	#DIJ/0!
161	045	Transport	360		0	0	0	#DIJ/0!
162	046	Komunikacije	361		0	0	0	#DIJ/0!
163	047	Ostale industrije	362		0	0	0	#DIJ/0!
164	048	IiR Ekonomski poslovi	363		0	0	0	#DIJ/0!
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364		0	0	0	#DIJ/0!
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365		0	0	0	#DIJ/0!
167	051	Upravljanje otpadom	366		0	0	0	#DIJ/0!
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367		0	0	0	#DIJ/0!
169	053	Smanjenje zagadenosti	368		0	0	0	#DIJ/0!
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369		0	0	0	#DIJ/0!
171	055	IiR Zaštita životne sredine	370		0	0	0	#DIJ/0!
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371		0	0	0	#DIJ/0!
173	06	Stambeni i zajednicki poslovi (174+.....+179)	372		0	0	0	#DIJ/0!
174	061	Stambeni razvoj	373		0	0	0	#DIJ/0!
175	062	Razvoj zajednice	374		0	0	0	#DIJ/0!
176	063	Vodoopskrba	375		0	0	0	#DIJ/0!
177	064	Ulica rasvjeta	376		0	0	0	#DIJ/0!
178	065	IiR Stambeni i zajednicki poslovi	377		0	0	0	#DIJ/0!
179	066	Stambeni i zajednicki poslovi n. k.	378		0	0	0	#DIJ/0!
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379		0	0	0	#DIJ/0!
181	071	Medicinski proizvodi, uredaji i oprema	380		0	0	0	#DIJ/0!
182	072	Izvanbolničke usluge	381		0	0	0	#DIJ/0!
183	073	Bolničke usluge	382		0	0	0	#DIJ/0!
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383		0	0	0	#DIJ/0!
185	075	IiR Zdravstvo	384		0	0	0	#DIJ/0!
186	076	Zdravstvo n. k.	385		0	0	0	#DIJ/0!

187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386		0	0	0	#DIJ/0!
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387		0	0	0	#DIJ/0!
189	082	Usluge kulture	388		0	0	0	#DIJ/0!
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389		0	0	0	#DIJ/0!
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390		0	0	0	#DIJ/0!
192	085	iiR Rekreacija, kultura i religija	391		0	0	0	#DIJ/0!
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392		0	0	0	#DIJ/0!
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393		0	0	0	#DIJ/0!
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394		0	0	0	#DIJ/0!
196	092	Srednje obrazovanje	395		0	0	0	#DIJ/0!
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396		0	0	0	#DIJ/0!
198	094	Visoko obrazovanje	397		0	0	0	#DIJ/0!
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398		0	0	0	#DIJ/0!
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399		0	0	0	#DIJ/0!
201	097	iiR Obrazovanje	400		0	0	0	#DIJ/0!
202	098	Obrazovanje n. k.	401		0	0	0	#DIJ/0!
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402		0	0	0	#DIJ/0!
204	101	Bolest i hendikepiranost	403		0	0	0	#DIJ/0!
205	102	Starost	404		0	0	0	#DIJ/0!
206	103	Naslijednici	405		0	0	0	#DIJ/0!
207	104	Porodica i djeca	406		0	0	0	#DIJ/0!
208	105	Nezaposlenost	407		0	0	0	#DIJ/0!
209	106	Stanovanje	408		0	0	0	#DIJ/0!
210	107	Socijalno iskljucenje n. k.	409		0	0	0	#DIJ/0!
211	108	iiR Socijalna zaštita	410		0	0	0	#DIJ/0!
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411		0	0	0	#DIJ/0!

U Livnu Certificirani računovođa: Marina Ivković

Dana 27.02.2024. Broj dozvole: CR-8052/5

Marina Ivković

CERTIFICIRANI RAČUNOVODA
MARINA IVKOVIĆ
Broj: CR-8052/5

Đaka Čelić

Stranica 8

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

Ministarstvo financija HBŽ
Nadležno ministarstvo

GRAD LIVNO
Po trošačka jedinica - glava

Livno
Sjedište potrošačke jedinice

28-02-2024

FINANSIJSKO FINANCIJSKO
INFORMACIJSKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA LIVNO 1

Obrazac BS

4281070560007

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2		3	4	5	6
I AKTIVA						
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	11.472.088	10.826.320	105,96
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	7.732.000	6.965.565	111,00
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	3.739.515	3.574.538	104,62
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	573	286.217	0,20
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	44.006.982	43.058.540	102,20
12	011000	Stalna sredstva	011	54.265.776	52.512.220	103,34
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	10.258.794	9.453.680	108,52
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	44.006.982	43.058.540	102,20
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22	UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41		021	55.479.070	53.884.860	102,96

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat $(4/5) \times 100$
1	2	3	4	5	6	
II PASIVA						
23		A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	6.907.579	5.525.444	125,01
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	023	1.550.536	460.308	336,85
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	024			
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	025			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	026	313.540	242.951	129,05
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	027	165.051	478.462	34,50
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	028	4.878.452	4.343.723	112,31
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	029	5.773.242	6.618.342	87,23
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	030	5.773.242	6.618.342	87,23
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	031			
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	032			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	033	42.798.249	41.741.074	102,53
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	034	38.233.740	36.317.072	105,28
36	510000	Izvori stalnih sredstava	035		123.127	
37	520000	Ostali izvori sredstava	036			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	037	4.564.509	5.300.875	86,11
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	038			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	039	55.479.070	53.884.860	102,96
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22				

Livno, 25.02.2024.

Mjesto i datum

Marina Ivković
CERTIFIKIRANI RAČUNOVODA
MARINA IVKOVIĆ
Broj: CR-8052/5

IVKOVIĆ (DRAŠKO) MARINA

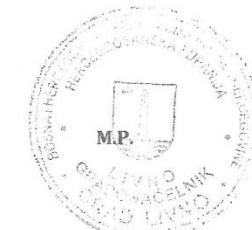
Certifikovani računovoda

CR-8052/5

Broj dozvole

063/460-839

Kontakt

Darko Čondrić
Rukovodilac

Darko Čondrić

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

Ministarstvo finansija HBŽ
Nadležno ministarstvo

25.02.2024

4281070560007

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

GRAD LIVNO

Potrošačka jedinica - glava

FINANSIJSKO/FINANCIJSKO
INFORMACIONA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA LIVNO 2

Livno

Sjedište potrošačke jedinice

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
				1
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	13.777.220
2	710000	Prihodi od poreza	451	7.828.944
3	720000	Neporezni prihodi	452	4.134.995
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	1.777.486
5	740000	Kapitalni transferi	454	35.795
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	1.002.343
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	1.002.343
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	14.779.563
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	10.289.700
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	2.990.558
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	314.650
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	1.091.434
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	5.628.935
20	615000	Kapitalni transferi	468	260.041
21	616000	Izdaci za kamate	469	4.032
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	2.922.112
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	2.922.112
24		Finansiranje (25+26)	472	838.461
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	838.461
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	14.050.273
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	729.290
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	7.002.710
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	7.732.000

Livno, 25.02.2024.

Mjesto i datum

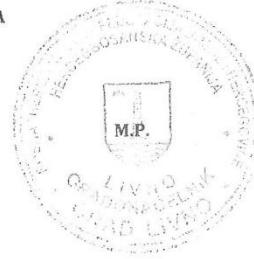
Marina Ivković
CERTIFIKIRANI RAČUNOVODA
MARINA IVKOVIĆ
Broj: CR-8052/5

IVKOVIĆ (DRAŠKO) MARINA

Certifikovani računovoda

CR-8052/5
Broj licence

063/460-839
Kontakt

Darko Čondrić

Rukovodilac

Darko Čondrić

Kontrolni broj: 159642686113

str. 1 od 1

Broj: 02-04-3740/23
Livno, 27.6.2024.godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Grada Livna** za 2023.godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Grada Livna**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvredovanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudske sporovima u toku, pokrenutim protiv **Grada Livna** i koje je pokrenuo **Grad Livno** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Gradu Livnu** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdjeprevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

GRADONAČELNIK

Darko Čondrić